

V pričakovanju kongresa Svobod v Celju

Letos bo Celje počaščeno z dvema velikima dogodkoma. Konec tega meseca bo v Celju kongres delavskih prosvetnih društev »Svoboda«, septembra pa bo na Ostrožnem pri Celju vrhunec vseh praznov pod geslom »Stajerska v borbi«. Oba praznika predstavljata za naše mesto in okraj veliko čast, zato moramo biti na nju temeljito pripravljene. Ob obeh prilikah bo v Celju veliko število gostov iz vse Slovenije, pa tudi iz drugih krajev Jugoslavije, zato mora naše mesto nuditi neoporečen vtis, ki ga kot delavsko središče zasluži.

Kongres Svobod, ki bo trajal tri dni, je že zelo blizu. Ta slavnost bo po svojem obsegu ena izmed največjih manifestacij delavske kulture. Celjani, zlasti starejši, se gotovo spominjajo veličastnega shoda slovenskih Svobod pred vojno leta 1935. Takratna delavska manifestacija je bila hkrati velika revolucionarna akcija delavskega razreda v boju proti izkoriščevalcem. Delavski razred je takrat pokazal svojo moč, svojo zavest in pripravljenost, da stopi v borbo. Ta dogodek živi in je zapisan v zgodovino delavskega gibanja pri nas. In zdaj, po devetnajstih letih moramo v Celju znova pokazati našo razredno zavest, čeprav v čisto drugih okoliščinah. Pred devetnajstimi leti je Celje ne glede na klerikalni režim, ki je takrat vladal, pokazalo svojo zavest na vse mogoče načine. To ni bil samo praznik sodelujočih delavcev, bil je to praznik vsega naprednega prebivalstva in hkrati tudi njihov uspeh. Če so takratni pogoji bili tako težki, da so se morali udeleženci zleta prebijati skozi kordone s pendreki oboroženih policajev, lahko pričakujemo, da letošnji kongres Svobod po svoji veličini ne bo zaostajal za onim pred dvemi desetletji. Se več. Letošnji praznik delavske kulture mora izhajati iz globoke hvalečnosti do delavskega razreda, ki je izvojeval zmago nad buržoazijo in okupatorjem ter nam omogočil svobodno razvoj in procvit naše države. Zlet, ki ga organizirajo društva Svobod v Celju, mora biti velika manifestacija delavskega razreda, ki je svojo borbo uspešno izvojeval in postal gospodar na svoji zemlji.

Kakšno vlogo naj pri vsem tem izvrše Celjani? Napačno bi bilo, če bi naše prebivalstvo prepustilo vso skrb edine celjskim delavskim prosvetnim društvom Svoboda. Res je, da je njih naloga pri tej veličastni prireditvi prvenstvene važnosti. Ne sme pa ta dogodek mimo dejavnosti Socialistične zveze in ostalih množičnih organizacij.

Naša prvenstvena skrb naj bo, da bo Celje ob tej priliki nudilo gostom pravo praznično vzdušje. Tega ne more napraviti nobena organizacija zase, zato je to naloga nas vseh. Uspeh pri tej nalogi bo obenem tudi merilo našega patriotizma, naše gostoljubnosti in splošne zavesti. V Celju bo ob dneh kongresa okoli 15.000 ljudi, od tega pa največji del iz raznih industrijskih krajev naše republike in izven nje. Zatorej je izredno važno, da dobi Celje ob tem dogodku svečan izgled, da bo nudilo vsakemu obiskovalcu živo sliko mesta, ki je v svobodi in nenehno napredujočem gospodarstvu močno napredovalo. V tem smislu je treba pohvaliti upravo državnih stanovanjskih zgradb, ki s podvojeno vneto popravila in zaljša izgled svojih zgradb. Tudi nekateri lastniki so spričo teh praznikov ocedili svoje hiše. Mesto ima vsak dan lepši izgled. Toda to še ni dovolj. Za praznik je treba ozaljšati vse hiše z zastavami in zelenjem, na oknih naj cveto rože, izlože morajo biti v duhu dogodka primerno urejene in ozaljšane, tako da bo iz vsakega kotička našega mesta velo praznično razpoloženje.

Naposled še nekaj besed o nas samih. Cetuji bo vse mesto en sam zelen vrt, s tem nismo opravili vsega. Tudi mi moramo biti pripravljeni v svoji notranjosti. Prvenstveno se moramo zavdati veličine tega dogodka, vedeti moramo, da smo pravzaprav gostitelji, ki bomo sprejeli tisočglovo množico iz vseh krajev naše domovine. Ne bo odveč, če ob tej priliki opozorimo Celjane, da se potrudijo biti čim uslužnejši, gostoljubni in pripravljeni pomagati v vsakem primeru. S tem bomo zapustili pri naših gostih tople vtise, da se bodo svojega obiska vselej prijetno spominjali.

Tudi naša udeležba na prireditvah in praznovah, ki bodo v dneh kongresa, bo merilo naše zavesti. Naša dolžnost je, da tokrat popravimo neprijetnost, ki smo jo povzročili pred leti ob priliki zleta Svobod iz celjske kotline. Marsikomu je še v spominu zevajoča praznina na Glaziji, kjer je bila glavna prireditev. Sramota bi bila tokrat, da bi ta vtis reševali zgolj naši gostje izven našega okraja, medtem ko bi Celjani ostali doma. Zato je naloga Socialistične zveze in vseh ostalih množičnih organizacij, da organizirajo skupen pohod v potok, da se polnoštevilno udeležijo prireditve, kjerkoli že bodo. Zato je potrebno, da odbori množičnih organizacij posvetijo v najkrajšem času eno izmed svojih sej izključno temu problemu in da se natančno pogovorijo, kaj bodo storiili in kako bodo organizirali svoje članstvo, da bo kongres čimbolj uspeh.

Savinjski vestnik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA IN SOŠTANJSKEGA OKRAJA

Celje, petek 21. maja 1954

LETO VII. — ST. 20 — CENA 10 DIN
Uredništvo: Celje, Titov trg 1.
Post. pred. 125. Tel. 20-07. Ček. rač. 620-7-230
pri NB FLRJ v Celju. Tisk Celjske tiskarne.
Cetriletna naročnina 125, polletna 250, celoletna 500 din. Izhaja vsak petek. Poština plačana v gotovini.

Ob 62-letnici rojstva maršala Tita

Pod vodstvom Tita kuje delavski razred svojo srečo

Celjani so poslali pristrčne čestitke predsedniku republike

Nad pet tisoč Celjanov, predvsem ljudi našega okraja. Zelimo, da nam še celjske mladine, se je zbralo v sredo jutraj na Titovem trgu k sprejemu Titove štafete. Po glavnih ulicah so razobesili zastave, pred vhomom v Unionsko dvorano je igrala godba na pihala SKUD »France Prešeren«. V tem so z vseh smeri pritekli na trg štafete kolektivov, šol, ustanov iz celjskega okraja in Celja.

Glavna štafeta iz Maribora je pritekla v spremstvu konjenice in motornih vozil. Štafeto je pozdravil predsednik Sveta za kulturo in prosveto okraja Celje z naslednjimi besedami:

Tovariši in tovarišice!

Tovariši športniki!

Z vseh strani našega okraja se zgrinjajo množice naših delovnih ljudi in mladine, da pozdravijo naše športnike in jim izročijo srčne želje in čestitke, ki naj jih poneso našem dragemu maršalu Titu za 62. rojstni dan. Z njimi gredo pozdravi delovnih ljudi iz naših tovarn, rudnikov, z naših polj; z njimi gre pesem naših gozdov in šumečih rek, ki ženejo turbine, simbole našega razuma na polju industrije.

Rojstni dan največjega sina naše domovine, velikega borca za pravice delovnih ljudi, je za naše narode velik praznik, ki nas vse veže ob velikih in lepih misli plemenite borbe za lepše življenje. Ime Tito nam pomeni boj za svobodo, pomeni delovni polet, pomeni bratstvo med našimi narodi. Pod njegovim vodstvom smo zlomili okove suženstva, se uvrstili med enakopravne narode. Pod njegovim vodstvom dvigamo deželo iz zastonosti in odločno stopamo dalje po poti naših delovnih zmag, k razvijanju demokratičnih organov, s katerimi smo za vedno spodnesli tla birokratizmu, ki je naš največji sovražnik.

Naši dosežki uspehi dokazujejo vsemu svetu, da smo na pravi poti, saj je naša borba zgled pozitivnega dela, zgled mirnega sodelovanja med narodi na podlagi enakopravnosti, ki edino lahko zgradi delovnemu človečanstvu mir, svobodo in srečno prihodnost.

Tovariši športniki! Prosim vas, da ponesete našem velikemu vzorniku in učitelju najpristrčnejše čestitke delovnih

Zgodovina ustvarja junake. Ugotovitev, ki je točna in lepa, toda še v toliko neprecizna, da ne pove v isti sapi, da morajo takšni ljudje imeti gotove kvalifikacije, ki jim apriorno dopuščajo stopiti na tako visoki pedestal.

Lastnosti kot so osebna hrabrost, visoka inteligenca, zmogljivost in predvsem nesebična predanost n a p r e d n i ideji, kateri služijo, dopuščajo možem, ki razumejo čas z njegovimi potrebami, da postanejo glasniki tega časa, in se postavijo v vodstvo gonilnim silam razvoja.

Vse te lastnosti ima v izrednem merilu maršal Tito, ki so mu jugoslovanski narodi s polnim zaupanjem predali krmilo svoje usode.

Njegova življenjska pot se čudovito izprepleta z življenjsko rastjo Jugoslavije. Obe sta združeni v čvrsto neuničljivo celino, ki si je ravno pod Titovim vodstvom našla svoj prostor na soncu.

V toku dveh decenij je Jugoslavija iz zaostale tretjerazredne balkanske države vzklija v besednika zatiranih in ponižanih ter postala v mednarodnem, svetovnem merilu činitelj, ki ga kon-

strukture svet ne more zaobiti. Faktor, ki vpliva ohrabrujoče na napredne sile in vliva zaupanje v človeštvo ter daje mračnjastu misliti.

Ves neslutni dvig jugoslovanskih narodov je povezan z imenom TITO, zato je življenjski praznik tega izrednega moža, kateremu iz vsega srca čestitamo, obenem praznik vseh delovnih ljudi v Jugoslaviji.

Leto za letom se mu poklonimo — ne iz napačnega kulta čaščenja osebnosti — ker s tem počastimo vso našo borbo in obenem moža, ki je stal v prvem ešalonu revolucije in vtisnil neizbrisni pečat, ne samo v zgodovino Jugoslavije, temveč zgodovini vsega človeštva. Ime Tito je za svobodno svet postal sinonim socializma ter ime človeka ki je vse svoje življenje posvetil borbi delavskega razreda in jasno pokazal, da socializma brez borbe zanj, ni.

Pod njegovim vodstvom je delavski razred postal gospodar na svoji zemlji in kovač svoje lastne sreče. Njegov lik pa je in bo ostal delovnim ljudem vzor in vodnik v borbi za pravično in lepše življenje.

Njegov praznik je naš praznik!

V LJUBLJANI JE TE DNI ZASEDAL III. KONGRES ZK SLOVENIJE

V torek, 18. maja se je začel v prenovljeni in lepo okrašeni uni-onski dvorani v Ljubljani III. kongres Zveze komunistov Slovenije. Kongres je začel sekretar Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije Miha Marinko. Kongresu prisostvuje 577 delegatov ter večje število gostov iz drugih republik in sekretar CK ZKJ tov. Edvard Kardelj ter član izvršnega komiteja ZKJ tov. Franc Leskošek-Luka.

Kongres je imel naslednji dnevni red: 1. Politično-organizacijsko poročilo o delu Zveze komunistov Slovenije v času od II. do III. kongresa. To poročilo so sprejeli delegati že pred kongresom. 2. Referat o nalogah komunistov v boju za socializem, ki ga je podal prvi dan kongresa sekretar CK ZKS tov. Miha Marinko. 3. Poročilo revizijske komisije. 4. Volitve novega Centralnega komiteja in revizijske komisije. Delegatov kongresa je poslal tov. Tito pismo, v katerem se opravičuje, da ne more prisostvovati kongresu ter mu želi plodno delo in uspešno izvrševanje njegovih sklepov.

Kongres je na osnovi sprejetega poslovnika izvolil predsedstva in člane komisij, v katerih kongres dela. V delovno predsedstvo sta bila med ostalimi izvoljena tudi delegata iz celjskega okraja tov. Olga Vrabčeva in tov. Franc Simonič. Tov. Vrabčeva je bila izvoljena tudi v predsedstvo komisije za ideološka vprašanja, tov. Franc Simonič pa v predsedstvo komisije za družbeno upravljanje. Poleg teh dveh komisij so izvolili tudi politično-organizacijsko komisijo. Drugi dan je kongres nadaljeval z delom po komisijah, v katerih so delegati in gostje sodelovali po svoji odločitvi.

V času, ko je redakcija zaključila z delom, kongres še traja. Obširno in dragoceno gradivo s kongresa objavljajo vsi naši republiški listi. Ljudska pravica pa je v sredo, dne 19. maja objavila v posebni prilogi referat sekretarja CK ZKS tov. Mihe Marinka o nalogah komunistov v boju za socializem. Dolžnost vseh naših zavednih ljudi, zlasti pa komunistov je, da objavljeno kongresno gradivo temeljito prouče ter ga na bližnjih sestankih skupno predelajo, saj jim bo to glavni napotek za njihovo nadaljnje delo pri naporih za čim hitrejšo izgradnjo socializma.

LETNI OBČNI ZBOR OKRAJNEGA SINDIKALNEGA SVETA CELJE

Boriti se moramo za dejansko in ne samo formalno vrednost prejemkov

V nedeljo je bila skupščina Okrajnega sveta v Celju. Na skupščini so bili poleg delegatov navzoči tajnik republiškega sveta sindikatov tovariš Mavricij Borc, sekretar Okrajnega komiteja ZKS tovariš Franc Simonič in predsednik Okrajnega sindikalnega sveta iz Soštanja.

Poročilo predsednika tovariša Albina Medveda je zajelo prav vsa vprašanja, razprava pa je poročilo še izpopolnila, tako da je vsebinsko skupščina bila popolna in ji ni tako rekoč prav ničesar manjkalo.

REFERAT TOVARIŠA MEDVEDA

Tov. Medved, predsednik Okrajnega sindikalnega sveta, se je v prvi vrsti dotaknil mednarodnega političnega položaja in pri tem tudi Jugoslavije, ki največ doprinese k borbi za mir v svetu. Ugled Jugoslavije vedno bolj raste, zato tudi naš notranji sovražnik čedalje bolj izgublja na svojih pozicijah, čeprav se je s političnega polja umaknil in preselil na gospodarsko področje.

Tov. Medved je nadalje govoril o na-

logah, ki jih imajo sindikalne organizacije v tem, da vzgajajo in usposablja delavski razred za uspešno vodenje gospodarstva. V ta namen je bilo v preteklem letu nad 290 predavanj po sindikalnih podružnicah z nad 9000 obiskovalci. Ta predavanja so obsegala prirodoslovne in družbene vede, zdravstvena in gospodinjstva predavanja, težaji tujih jezikov itd. Te številke pa se ne nanašajo na krajevne sindikalne svete Zalec, Laško, Slov. Konjice in Rogaško Slatino, kjer so že bili občni zbori. Odborniki so v glavnem dobro izvršili svojo dolžnost pri tej nalogi.

Dalje je tov. Medved navedel vrsto dobrih sindikalnih podružnic, potem pa tudi slabše, ki niso izvršile svoje naloge dovolj dobro. Poudaril je, da v omenjenih sindikalnih podružnicah tudi člani Zveze komunistov niso izvršili svoje naloge.

Del svojega referata je tovariš predsednik posvetil analizi uspehov pri družbenem samoupravljanju, dalje je govoril o problemih glede na demokracijo samoupravljanja v podjetjih. Naštel je nekaj značilnih prime-

rov, ko so posamezniki hoteli zagospodariti v podjetju, kakor je bilo to lani na Polzeli. Nasproten primer pa je v Kladivarni Vitanje, kjer je familijarnost prerasla mejo, tako da direktor nima nobene avtoritete več. Naštel je še več podobnih primerov, pri katerih je sindikalni svet moral posredovati in pomagati kolektivom, da so nevedčnosti začeli urejati. S tem v zvezi je tov. Medved opozoril navzoče, naj se borijo proti takim pojavom, ker tu ne gre samo za kriminalni in gospodarsko škodo, temveč gre za osnovne pravice, ki jih imajo delavci pri samoupravljanju.

Na sestankih in konferencah je bila osrednja diskusija okoli plač, oziroma dobička. Doslej še nismo uspeli dovolj pojasniti, kaj je pravzaprav dobiček in smo prepustili vso stvar raznim komercialistom, ki so vedno reč tako obrnili, da so imeli sami pač največ koristi. Rezultat tega je, da se delavstvu gre za nekaj stotakov, medtem pa še nimajo interesa za razširitev obrata, za modernizacijo proizvodnje in znižanje cen pri proizvodih.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pogled na svetu

Ko človek bere o razorožitvenih sejah v okviru OZN in homatijah, ki jih je sprožila SZ s svojimi zahtevami, kako naj bo komisija za razorožitev sestavljena, ko bere o nadaljnjih sedmih japonskih ribiških barkah, ki so plule 3000–3200 km daleč od Bikinijev, pa so na njih zasledili nevarno radioaktivnost, ko posluša apel angleških Trade Unioni, združujočih 8 milijonov članov, naj se atomska energija ne izkorišča v vojne namene, se mu vrtava vprašanje, kje naj se še najdejo sile, ki ogrožajo mir in ki v vojni vidijo koristno sredstvo mednarodne politike. Hladna vojna, oborožen mir, orjaška sredstva, ki jih človeštvo zbira za oborožitev, kje so vzroki in nagibi? Če smo realni — in taki moramo biti — jih je vedno dovolj, prav toliko kakor vzrokov in nagibov za mirotvorno politiko; častihlepje vladarjev, korupcija, razlike v naziranjih (zaradi teh so bile vedno najbolj krvave vojske), včasih strah, drugič pretirana korajž, pohlep po blagu in kraju in še marsikaj — to je zmerom tu.

Da je res, se je imenitno pokazalo ob naši politiki s Turčijo. Kakor italijanski tako sovjetski tisk sta se razgajala, da jima ne gre za nič drugega, kakor zato, da se Jugoslavija izolira, da se ne poveže s tistimi, ki z njo gospodarsko in politično sodelujejo, in da tako v primeru napada postane lahka, nekompetirana plen obeh imperialističnih sil, ki gledata na Jugoslavijo kot na playground svojih apetitov. Oba naša sovražnika sta našo politiko z Balkansko zvezo označila kot sovražen akt, kot revolver, naperjen zoper Italijo in zoper sovjetske satelite. Kakšno pretvarjanje in potvarjanje dejstev! Mala Jugoslavija naj napade Italijo, ki je bila še včeraj med velesilami, ali SZ, ki se šteje za drugo največjo velesilo sveta!

V Zenevi sede za isto mizo zastopniki držav, ki se deset let po svetovnem spopadu ne morejo zediniti za pameten mir. Istčasno, ko razpravljajo o premirju v Indokini, rešitvi korejskega vprašanja, pa vrše sumljive demonstracije do zob oboroženega miru. Ameriški obrambni minister Wilson inšpicira ameriške baze na Japonskem, Cankajšek sprejema van Fleeta, da si ogleda pristaniške naprave na jugu Formoze, potem ko je nadzoroval vojaška vežbišča in utrube na Japonskem, na Koreji in na Formozi.

Medtem, ko se obravnavajo trije različni predlogi za poravnavo v Indokini, Eidaulov, Ho Si Minhov in Bao Dajev, se v Parizu okoli predsednika republike René Cotyja zbira francoski obrambni svet, da izda posebne vojaške ukrepe za obrambo francoskih koristi v svetu. Smrtno ranjena Lanielova vlada, ki je s težavo pribeljala večino dveh glasov v parlamentu, bi rada belo zastavo na Dien Bien Fuju vendarle okitila z lovorjevim vencem zmage. Toda politični položaj v Indokini ne govori niti za Francoze niti za Amerikance. Eisenhower je na zadnji redni tiskovni konferenci izjavil, da je treba tu ravnati odločno in gledati z optimizmom, pri tem pa spet uporabil zelo izumetničeno primero: »Domine je treba tako razpostaviti, da lahko vzdrži padec ene izmed njih, s čimer je na svoj način povedal isto kot že večkrat Churchill, da je treba izgubiti mnogo bitk, če hočeš dobiti vojno. Dullesova izjava v Ameriki kaže na neko trenutno omiljenje ameriške politike v Indokini. Zato je več razlogov: ameriško odklanjanje ekstremnih potez, omahljivost francoske javnosti in parlamenta, gotovo pa tudi nič kaj rožnat vojaški položaj in politična aritmetika v Kambodži, Laosu in Vietnamu.

Dosedanja razgovori so pokazali, da je ustvarjanje miru v Koreji in Indokini zapletena zadeva. Predlogi obeh strank in posredovalca, t. j. Anglije in Avstralije, doslej niso rodili nobenih za obe strani sprejemljivih sklepov, kajti obe stranki kljub diplomatskim formulam kažeta še vedno voljo, da bi druga drugo spravili na kolena. Prav nikamor se ne premakne tržaško vprašanje: italijanski voditelji vztrajajo pri 8. oktobru in uživajo pri tem potuho angleške in ameriške vlade. Naše stališče je tako, kakor je povedal predsednik republike direktorju »New York Timesa«, kakršno je bilo že večkrat obrazloženo: šli smo v popuščanju do skrajnih meja, urediti je treba vprašanje po medsebojnih popajnanjih, velesile naj jamčijo za meje, Varnostni svet pri OZN pa naj bo obveščen, da je vprašanje likvidirano. Ko bo likvidirano, bo ta del sveta pomemben porok miru na svetu. Toda italijanske intrige to naše stališče pri nekaterih vplivnih krogih v Angliji in ZDA označujejo kot agresivno in nestrpno. Nobeden nam ne more zameriti, če se pri tem ne umikamo več, kajti italijanski odgovorni činitelji izjavljajo, da bi bila likvidacija STO samo začasna rešitev, ki bi omogočila izpolnitev upravičenih italijanskih zahtev po Istri, Reki, Zadru in Crni gori. Človek bi ne verjel, toda vse se ne samo govori, ampak tudi piše.

H koncu je treba omeniti, da OZN stopa nekam v ozadje kljub zatrjevanju, da je njen pomen slej ko prej enak. Molotov je je nedavno imenoval stranko, ki se pristransko zapleta v vojno, pri tem pa misli na Korejo —, tudi v ZDA so močne sile tistih, ki jim ta institucija ni všeč, ker je na zadnjih

Investicijska sredstva usmeriti tja, kjer bodo najbolj donosna

V torek je bila seja zborna proizvajalcev okraja Celje. Sejo je vodil predsednik zborna tovariš Marčian, v razpravi pa je dajal koristne nasvete, predloge in napotila predsednik okraja tovariš Riko Jerman. Na dnevnem redu sta bili samo dve točki: reševanje prošnje in pritožb v zvezi z delovnimi mesti v gospodarskih organizacijah in razno. Kljub temu pa je vredno omeniti nekaj ugotovitev in problemov, o katerih so odborniki na tej seji razpravljali.

LJUDSKO TEHNIKO IN DIT NAJ BI PO SVOJIM ZMOŽNOSTIM PODPRLA

Na podlagi priporočilnega pisma, ki so ga prejeli od člana zveznega izvršnega sveta in zveznega poslanca tovariša Luke Leskoška, so sprejeli sklep, da bodo priporočali vsem gospodarskim podjetjem, da moralno in materialno podprejo delo društva Ljudske tehnike. Skrbeli bodo tudi, da bodo v okrajno obrtno zbornico izvoljeni politično in gospodarsko razgledani ljudje v smislu pisma, ki so ga prejeli od Republiškega sveta sindikatov za Slovenijo. Na predlog Društva inženirjev in tehnikov bodo priporočali podjetjem, da bi naj kot prispevek društvu za prirejanje strokovnih predavanj prispevala po 5 din od vsakega člana kolektiva.

PROŠNJO PIVOVARNE LAŠKO O ODOBRTVI NADUR ZA SEZONSKI PREVOZ PIVA SO ODOBRLI

Zbor proizvajalcev je nato obravnaval prošnjo Pivovarne v Laškem in Savinjskega magazina v Zalcu o odobritvi prevoznih nadur, ki ne bi obremenjevale plačilnega sklada. Ker je laška pivovarna že v dokaj težavnem gospodarskem položaju zaradi neenakomernosti proizvodnje, ki doseže višek le v sezonskih mesecih, je zbor proizvajalcev odobril za prevoz piva v času sezone 1800 nadur, ki ne bodo obremenjevale plačilnega sklada, s priporočilom, naj okraj še enkrat preveri, če bo za sezonski prevoz piva potrebnih toliko nadur.

Potrebo po odobritvi takih nadur se javljajo sicer tudi v drugih podjetjih, zlasti pri odkupnih v času sezone ter pri vseh prevoznih podjetjih, ker je avtopark dokaj iztrošen, vendar tega ni posploševati. Zato je zbor zavrnil prošnjo Savinjskega magazina, posebno še zato, ker je bila premalo utemeljena.

ZA POSPEŠEVANJE PROIZVODNJE BO SKRBELA POSEBNA KOMISIJA ZBORA PROIZVAJALCEV

Ena glavnih nalog zborna proizvajalcev je, da skrbijo za pospeševanje proizvodnje. Ker je proizvodnja v okraju po panogah zelo raznovrstna in obširna, bi zbor praktično te naloge ne mogel izvršiti učinkovito. Zato so izvolili komisijo za pospeševanje proizvodnje, v kateri so zastopani strokovnjaki vseh glavnih proizvodnih panog. Ta komisija bo imela odgovorno in težko nalogo. Proučevala bo možnosti za pospeševanje proizvodnje in odkrivala nove proizvodne možnosti, skrbela bo za pravilno razdelitev investicijskih kreditov itd. Zaradi tega se bo morala seznaniti s problemi v tovarnah in s proizvodnjo po panogah. Ker je v celjski okolici, zlasti pa v Celju, mnogo večjih in manjših industrijskih obratov, bo delo te komisije obsežno. Proučiti bo morala vse potrebe, možnosti in pogoje za povečanje že obstoječe proizvodnje. Ker ima celjski okraj dovolj pogojev in še neizkoriščenih prirodnih bogastev bo morala komisija hkrati iskati tudi možnosti za nove industrijske obrate. To velja posebno za pasivne kraje na Kozjanskem, kjer kaže, da so dani prirodnimi in drugi pogoji za cementinarstvo. Če bodo geološka raziskovanja to potrdila, bo v teh krajih to najrentabilnejša industrijska panoga, saj zahteva največ nekvallificirane delovne sile, katere je na Kozjanskem dovolj, povpraševanje po cementnih izdelkih pa je še vedno veliko in kar je glavno, investicije za takšno proizvodnjo ne bi bile velike. Investicijska sredstva bo treba prvenstveno usmerjati v takšno proizvodnjo, ki bo najbolj donosna.

ALI KAŽE OBNOVITI OPUSČENI RUDNIK TROBENDOL V OBČINI BREZE?

Odbornik iz občine Breze je med razpravo seznanil navzoče, da je v Trobendolu opuščen rudnik črnega premoga (po njegovih besedah pa vsebujejo zemeljske plasti tudi železno in bakreno rudo), ki je obratoval pod Avstrijo in še nekaj časa v stari Jugoslaviji, dokler ni Trboveljski premogovni družbi iz konkurenčnih razlogov uspelo ta rudnik zapreti. Po njegovem mnenju bi kazalo ta rudnik zopet obnoviti. V ta

zasedanjih je preveč brala levite vsem imperialistom. Pri takem stanju je lahko razumeti starega Churchilla, ki je ponovno izjavil, da bi bili direktni razgovori ZDA, Vel. Britanije in SZ koristni za ureditev sveta. Skratka, politika pameti in uma se žal le prevečkrat umika prethranosti in spletkarstvu. T. O.

namen so tudi poslali vlogo na okrajni gospodarski svet, ki pa je bila zavržena, češ da bi bila predhodno potrebna temeljita geološka raziskovanja, če se obnova rudnika sploh izplača. Taka raziskavanja dosti stanejo, okrajni odbor pa za enkrat nima v te namene dovolj denarja. Tudi za ta primer se bo zanimala novo ustanovljena komisija za pospeševanje proizvodnje.

KAKŠNA BO DOPOLNILNA DAVČNA LESTVICA ZA HMELJARJE?

Dokaj živa razprava se je razvila tudi o dopolnilni davčni lestvici za hmeljarje. Res je, da daje hmelj proizvajalcem lep zaslužek, vendar so tudi stroški za proizvodnjo kakovostnega hmelja znatno višji kot pri drugih kulturah. Davek bo letos odmerjen na podlagi katastra povsod enako ter bo v Savinjski dolini za hmeljske površine enak davku za žitne površine v drugih krajih, razen tega pa bodo morali hmeljarji plačati še dopolnilni davek po lestvici, ki še ni določena. Kajti brez dopolnilne lestvice bi plačal savinjski kmet manj davka kot kozjanski, čeprav je splošno znano, da je Savinjska dolina znatno bogatejša od pasivnih krajev na Kozjanskem. Da bi to nesorazmerje vskladili ter da bo obdavčenje

Taki primeri imajo lahko težke posledice

V Kersnikovi ulici je bila in je delno še sedaj zgradba za delavsko-uslužbenko restavracijo gradbenega podjetja »Beton« v Celju. Pred kratkim so pričeli zgradbo verjetno iz estetskih razlogov rušiti. To delo je navidez precej enostavno, vendar pa za zaposlene delavce lahko zelo nevarno, kar je konkretni primeri tudi pokazal.

Neko popoldne so na rušenju te zgradbe delale štiri osebe. Lesena strešna konstrukcija se je držala le še obeh zunanjih sten. Nek delavec je, kljub nevarnemu položaju začel eno od obeh sten podirati, ne da bi bil nekdo uredil potrebne varnostne mere. Ker lesena strešna konstrukcija ni imela več podpore, se je začela rušiti. Delavci so k sreči nevarnost pravočasno opazili in se umaknili, vendar je ena od padajočih desk oplazila nekega delavca po obrazu, in mu povzročila manjše ogrebnine na ustnicah.

Delavci so bili od neke osebe na nevarnost dobronamerno opozorjeni, vendar opozorila niso vzel resno, temveč so se celo smejali in v smeju govorili: »Koga le briga, koga zanima, če katerega pri tem delu ubije.«

Res je, da nadzorni in odgovorni ljudje ne morejo biti povsod in pri vsa-

(Nadaljevanje s 1. strani)

Redna letna skupščina Okrajnega sindikalnega sveta v Celju

Ko je bilo naposled sklenjeno, da se dodatne plače obdavčijo, so najbolj zavpilji tisti, ki imajo največje mesečne prejemke, češ, delavci, vaše plače so v nevarnosti. Sindikalni odborniki bi se morali v bodoče bolj boriti proti tem negativnim pojavom, zato pa morajo biti primerno spoznani z našo ekonomsko politiko. Tu leži tudi bistvo. Treba je študirati zakone, uredbe, treba je poznati naše gospodarstvo, potem bo šlo to veliko lažje.

Tov. Medved je govoril še o tarifnih pravilnikih. Skoraj po vseh podjetjih so šli s postavkami navzgor, medtem ko se redkokje proučili možnosti, se poglabili v proces proizvodnje, štednjo itd. Vse to, plače, dodatne plače, je treba obravnavati po socialističnem pravilu: Kdor skupnosti več daje, od skupnosti več prejema.

Borba za rentabilnost podjetij je bila ponekod močno pretirana. V tem smislu so nekatera podjetja odpustala ženske in fizično slabše moške, namesto da bi iskali možnosti za še večjo zaposlitev, kajti namen socializma je, da imamo vsi kruh. Lani je bilo na primer nad štiristo odpovednih primerov, od tega 250 žena. Sindikalne podružnice bi se morale proti tem pojavom boriti, tudi z vodilnim uslužbenci, ki odpustajo ljudi brez pravega vzroka.

Tov. Medved je govoril tudi o delovni zaščiti, ki je pri nas še vedno zelo pomanjkljiva. Lani je bilo v mestu in okraju okoli 2500 nezgod. Pri tem je šlo v izgubo okoli 36.000 delovnih dni ali okoli štiri milijone din vrednosti. Bilo pa je tudi 8 smrtnih slučajev, kar je najbolj žalostno in boleče.

Tovariš predsednik je govoril še o volitvah v zborna proizvajalcev lanske leto, dalje o socialističnem sektorju obrti, ki je še vedno zelo pereč, o pravicah delavcev, ki so pri privatnikih. Govoril je še o sodelovanju sindikatov s Socialistično zvezo. Tu je še vedno slaba slika. V okraju je v občinskih odborih okoli 27% odbornikov delavcev, v mestu pa tudi komaj 23%, čeprav je Celje izrazit delavski center.

O družtvih »Svoboda« je tudi delj časa govoril. Dosedaj je bilo ustanov-

pravično, bo treba za hmeljarje sestaviti dopolnilno davčno lestvico. Predlog te lestvice bo moral biti preudaren in pameten, kajti če bo hmeljar občutil, da ni stimuliran za svoj trud, bo namesto hmelja raje gojil druge kulture. Zato bo v kratkem na okraju sestanek občinskih odborov in hmeljarjev iz Savinjske doline, kjer bodo na podlagi proučitve hmeljarskega vprašanja sestavili osnutek dopolnilne lestvice in jo poslali v odobritev republiškemu gospodarskemu svetu.

NAŠO NAJVEČJO POVOJNO MANIFESTACIJO V OKRAJU — PARTIZANSKI TABOR NA OSTROŽNEM — BODO PODPRLA

Predsednik okraja tov. Riko Jerman je na koncu pozval člane zborna proizvajalcev, naj bi v podjetjih vplivali, da bi le-ta po svojih možnostih prispevala čim več za organizacijo tako velikega zborovanja, kot bo zborovanje štajerskih partizanov na Ostrožnem, za kar bo potrebnih mnogo denarnih sredstev.

Ob zaključku so izvolili še nekaj komisij ter rešili nekaj pritožb in prošnje v zvezi z delovnimi mesti v raznih podjetjih.

Potrebo je pri naših delavcih doseči pravilno pojmovanje in vrednotenje lastnega zdravja in življenja. Niso redki primeri, ko delavci med delom dajejo take izjave, češ da nikogar ne briga, če se bo ponesrečil. Tako pojmovanje je znak primitivnosti, nepoučenosti, nepravilne vzgoje in se je potrebno proti le-temu boriti. Kdor namreč ne zna ceniti niti svojega lastnega življenja, tudi ne more imeti ne le pravilnega odnosa do življenja drugih, do svoje družine, temveč navadno tudi ne do naše družbene imovine in do dela sploh. Kam lahko tak odnos pripelje, nam je na žalost praksa že dostikrat pokazala, ko smo izgubili človeška življenja, s tem ustvarjalce in prevzeli na družbeno ramena skrb in izdatke za družine ponesrečencev.

Se enkrat — skrbimo za naše delovne ljudi in jih vzgajamo v pravilnem delu in pravilnem vrednotenju njihovega zdravja in življenja.

važna mesta, ker so se bali, da jih bodo le-ti odrinili z njihovega položaja, namesto da bi stremeli za čim večjim številom strokovnjakov in skrbeli za njihovo pravilno razporeditev. Poleg številnih drugih važnih vprašanj, ki jih je še osvetlil, se je dotaknil tudi važnosti kulturnoprosvetnega delovanja delavcev, zlasti v društvu Svobodi, ki ima prav posebno v Celju močno tradicijo.

Sekretar Okrajnega komiteja ZKS tovariš Simonič je poudaril, da je naša glavna naloga, vzgajati ljudi in da damo celotnemu našemu dogajanju delavski ton. Izven družnice se premalo čuti vpliv delavcev, zlasti se ta vpliv ne opaža na naši vasi. Ko govorimo o formiranju komune, potem pri tem nujno mislimo tudi na sodelovanje vseh individualnih proizvajalcev na vasi, mislimo na ljudi, ki bodo gledali na naš razvoj in na proizvodnjo z istega stališča kakor delavci. Za dosego tega cilja je potrebna nenehna vzgoja in zato je potrebno, da v Celju čimprej dobimo delavsko univerzo, na kateri se bodo usposabljal naš delavci za izvrševanje vseh nalog, ki so pred nami.

Kot posebno nalogo je še nakazal skrb za delovnega človeka in še posebej za človeka, ki je postal za delo manj ali popolnoma nesposoben. Za te ljudi moramo skrbeti, da se bodo prepirali, da družba nanje ni pozabila in da jih — čeprav trenutno za delo ne moremo — še vedno smatra za polnopravne in polnovredne člane naše družbe.

V popoldanskem urah je skupščina izvolila nov 37-članski plenum Okrajnega sindikalnega sveta in 5-člansko finančno nadzorstvo. Ob zaključku je bil prečitan odgovor predsednika republike maršala Tita Okrajnemu sindikalnemu svetu v Celju na prvomajsko čestitko in obvestilo kabine, da bo tovariš Tito sprejel delegacijo Okrajnega sindikalnega sveta na dan 21. maja ob 9. uri. Poslani sta bili dve pismi, in sicer tovariši Titu za njegov 62. rojstni dan, in Centralnemu svetu ZSJ za oblubo, da bo sindikalni svet predvsem skrbel za kulturnoprosvetno, ideološko-politično ter strokovno vzgojo svojega članstva.

Posebno pozornost je posvetil tovariš Bore odnosu do strokovnjakov v podjetjih in poudaril, da je ta odnos še vedno nepravilen in da so ponekod strokovnjaka dodeljevali na manj

Veličasten potek Titove štafete

Kljub deževnemu vremenu je letošnja Titova štafeta v območju celjskega okraja doživela povsod veličasten sprejem. Na tisoče tekačev je prenašalo iz kraja v kraj štafetne palice s čestitkami za rojstni dan maršala Tita. Koliko ljubezni in vloženega dela so pri tem pokazali vsi naši ljudje, predvsem pa šolska mladina, telovadci partizanskih društev in športniki, ki so na ta dan pretekli preko 400 km v našem okraju, vedo vsi tisti naši ljudje, ki so prisostvovali svečanim sprejemom Titove štafete. Od skromnih pa do umetniško izdelanih štafetnih palic in spomenic, ki jih je bilo na stotine, so prinesli spremljevalci in nosilci letošnje Titove štafete v naše mesto. Po nepopolnih podatkih, saj ob času pisanja teh vrstic še hitijo tekači tja proti Zidanemu mostu, je v letošnji štafeti aktivno sodelovalo preko 4000 tekačev, svečanost sprejemov te štafete pa se je udeležilo preko 15.000 naših delovnih ljudi. Kdo bi še našteval vse tiste tisoče naših delovnih ljudi, ki so samo za hip lahko obrnili pogled na nosilce štafete v svojem podjetju in tovarni, kjer je štafetna palica prehajala iz obrata v obrat. Skratka — letošnja Titova štafeta je povezala vse naše ljudi in vsi so preko nosilcev štafetnih palic vsaj za trenutek mislili na osebnost in veličino tovariša Tita, ki je znal ustvariti to našo veliko skupnost. Te misli so prevevale slehernega našega mladca in pionirja, ki je hotel s toplimi čestitkami svojega kraja tam po slavnih tleh Bohorja in Kozjanskega predela, pa mimo Frankolovega, vseh zgodovinskih mest v naši Savinjski dolini, pa v Celju z mest, ki so nam svetli spomeniki iz našega zadnjega velikega osvobodilnega boja, tam, kjer so množično streljali talce, kjer so izpostavljali fašističnemu zasmehovanju naše partizanske borbe z narodnim herojem tovariščo Čečevu na čelu, z grobnice narodnih herojev na Slandrovem trgu, z mesta, kjer je bil ustanovljen sestanek OF za Celje, pa tudi iz Joštovega mlina, kjer je bila pred vojno pod vodstvom Tita važna partijska konferenca. Iste misli so prevevale v naših kmečkih ljudeh, saj je samo v Savinjski dolini spremljalo to štafeto preko 5000 manifestantov. Najveličastnejši sprejem je letošnja Titova štafeta doživela v Rogški Slatini od naših steklarjev, v Sentjurju, v Storah od naših železarjev, v Preboldu in Polzeli od naših tekstilnih delavcev, v Zalcu, Konjicah in Laškem, zlasti pa v Celju, kjer je na Titovem trgu bilo zbranih preko 5000 mladine in prebivalcev Celja. Povsod je človek čutil praznično razpoloženje. Ceste in vse poti, kjer so tekači prenašali pozdrav Titu, je mladina zasula s cvetjem. Na vseh večjih žilah je mladina pozdravljala prihod štafet s petjem in navdušenim vzklikanjem. Bila je to res veličastna manifestacija vseh naših delovnih ljudi, zlasti pa mladine. Zato upravičeno pritevamo Titovo štafeto med praznike, ki se ga naša mladina najbolj razveseli.

Važni sklepi Ljudskega odbora mestne občine Celje

V četrtek, 13. maja je imel Ljudski odbor mestne občine Celje svojo drugo redno sejo, ki jo je vodil predsednik tovarš. Fedor Gradišnik.

Velike naloge samostojne mestne občine se tudi po združitvi obeh bivših okrajev v okraj Celje niso nič zmanjšale. Na tej seji so bili sprejeti mnogi važni sklepi, ki globoko posegajo v gospodarstvo mestne občine.

Kot prva naloga iz gospodarskega področja je bilo sprejetje odloka o stanovanjskih najemninah. Važni so zlasti nekateri njegovi členi. Prvi člen določa način, kako se izračuna najemnina za stanovanjske prostore. V poštev pridejo površine sob, predsobe, hodnika v stanovanju, kuhinje, kopalnice, shrambe in drugi zaprti prostori razen kleti, podstrešja, drvarnice, pralnice, odprtega balkona, terase, stopnišča, hišnega hodnika in podobno. Višina najemnine se (2. člen) izračuna na podlagi izvedene kategorizacije tako, da se število kvadratnih metrov pomnoži s številom točk. Ta zmožek se nato še pomnoži za stanovanja v ožjem mestnem območju z 0,30 din, v širšem območju pa z 0,25 din. Meje ožjega mestnega območja so: na jugu Savinja, na vzhodu južna železnica, na severu savinjska železnica, na zahodu pa črta, ki veže savinjsko železnico in Savinjo zahodno od Rakunove hiše na Ljubljanski cesti. Vsak najemnik stanovanja in hišni lastnik si lahko sam izračuna, koliko bo znašala nova najemnina. Odlok je objavljen v Biltenu LOMO Celje.

Celjska mestna hranilnica se bo spreminila v Komunalno banko. V ta namen je bil razširjen upravni odbor ter imenovan nadzorni odbor. Vzrok za ta ukrep je povečanje delokroga tega mestnega denarnega zavoda. Komunalna banka bo zbirala hranilne vloge, organizirala ljudsko varčevanje, zbirala sredstva na tekočih računih, dajala kratkoročne kredite, kredite za investicije in za komunalno dejavnost, kupovala in prodajala vrednostne papirje in tuje valute itd.

Sprejet je bil tudi odlok o obratoval-

nem časa gospodarskih podjetij v letnem in zimskem času, ki traja poleti od 1. junija do 30. septembra. Obratovni čas je za razna podjetja različen. Specerijske, manufakturne in razne trgovine bodo odprte poleti od 7. do 12. in od 15. do 17,30 ure, pozimi pa od 7,30 do 12. in od 14. do 17. ure. Ob sobotah bodo trgovine popoldne zaprte.

Združitev podjetij Celele in tovarne sadnih sokov Sad v novo podjetje Celeia-Sad so narekovele nujne gospodarske potrebe. Rentabilnost novega gospodarskega podjetja se bo izdatno povečala.

Posebno važen je odlok, ki odreja novo davčno lestvico za obrtnike in ostale poklice za leto 1954. Ta lestvica zajema tudi 6 % temeljnega zveznega davka. Za ugotovitev dopolnilne dohodnine po tej lestvici je treba ta davek najprej odšteti. V primerjavi z republiško lestvico vidimo, da je pri osnovi do 100.000 din odstotek lestvice zaradi temeljne dohodnine po 6 % zveznem predpisu višji kot republiški. Če dodamo k temu še 2 % dopolnilne dohodnine, je dopolnilna dohodnina še vedno nižja od prejšnje republiške pri tej osnovi. Od davčne osnove 130.000 din navzgor pada postopoma skupna obveznost dohodnine v primeri z republiško. Pri 190.000 din je za 5 %, pri 220.000 za 6 %, pri 300.000 dinarjih pa za 4 % nižja od prejšnje. Posebne davčne olajšave veljajo za vaje v prvem in drugem letu učne dobe, in sicer 5 % na dopolnilno dohodnino.

Na podlagi predlogov posebne komisije, ki jo je imenoval Svet za gospodarstvo in komunalne zadeve, je bil sprejet tudi odlok o poslovanju komunalnih zavodov.

V nadaljnjem poteku se je bil sprejet še odlok o dopolnilnih plačah uslužbencev LO v višini od 1000 do 5000 din, ki so predvsem namenjene strokovnemu osebju. Končno so bile na seji sprejete še garancijske izjave podjetjem za dopolnilne kredite, nekatere personalne spremembe v podjetjih in odločbe o prenosu nepremičnin.

Besede o nelogičnem razmišljanju in o mladinskih organizacijah na šolah

Pred časom se je močno razširilo geslo, da je treba mladinske organizacije na šolah razformirati in vse delo mladine prenesti na teren. Avtorji tega gesla so zatrjevali, da je naporil čas, ko so mladinske organizacije na šolah stara, okorela in nepotrebna oblika dela, ki zavira pravi razvoj mladine tam, kjer ta mladina stanuje. Seveda s tem geslom niso prodili. Vsa stvar je zopet zaspala, kakor se je bliskovito porodila. Za njo pa je v prenekanterih glavah ostala grozeča praznina in negotovost. Ostalo je vprašanje: Zakaj bi se naj mladinske organizacije »preselele« na teren in zakaj so na šolah že odigrale svojo vlogo?

Na šolah se trenutno uveljavlja način dela po krožkih, ki jih vodi mladina s svojo organizacijo. Če bi organizacijo ukinili, kakor hočejo nekateri, je pač nujno, da delo krožkov prevzame nekdo drugi. Kajti to je nelogično, da bi neko organizacijo ukinjali, samega organizacijskega dela mladine pa ne. Po tem razmišljanju morajo voditi krožke profesorji, kar pa ni noben napredek, temveč zopet neka prav šablonska in zbirkratizirana oblika dela. Profesor mora biti strokovni vodja krožka, ni pa dobro, če je alfa in omega krožka! Druga stvar je pa še bolj čudna. Vsakdo, ki pozna življenje na šolah, ve, da se ne da živeti v kolektivu brez nekih posebnih ljudi, ki vršijo neke funkcije v imenu kolektiva in za kolektiv. Res je, da so te funkcije več ali manj ozke, da čisto ne predstavljajo drugega, kot pobiranje denarja za izlete, za kino in podobno. Funkcije pa so in ni kolektiva brez ljudi, ki bi kjer koli zastopali njegove želje, koristi in interese. Torej lahko ukinemo končno samo ime in z imenom negiramo tiste funkcije, ki so bistvene, to so funkcije mladinske organizacije, kot vzgojne in politične organizacije. Če pa kdo le misli, da je prišla politična vzgoja mladini tako v kri in meso, kot skrb za izlete, ta je hudo daleč od realnosti. Mladinske organizacije niso preživela oblika, niso nepotrebna in nekoristna oblika in še dolgo ne bodo. Rekli bi lahko le, da so nekoliko preveč mrtve, v nekaterih primerih tudi puste. S tem pa ni rečeno, da so odveč.

Bi bilo na terenu bistveno drugače? Mislim, da ne, bilo bi kvečjemu slabše. Zato se mi zdi, da je popolnoma nepravilno razpravljati o tem, kam naj se preselijo mladinske organizacije iz šol. Bolj potrebno se mi zdi razpravljati o tem, kako dvigniti politično zavest, politično in gospodarsko razgledanost pri tisti mladini, ki ima največ možnosti, da si je na jasnem o dogodkih okoli sebe.

Za ilustracijo samo to: Poleg obilice vseh mogočih krožkov na srednjih šolah v Celju obstaja samo eden politični krožek. Zakaj? Ker je mladina vso politično in gospodarsko situacijo že dokončno osvojila, ker je dokončno osvojila vso materialistično filozofijo in ji ni treba prav nobenih razlag več? Mar

F. Svetina.

Občinska konferenca SZDL v Smartnem ob Paki

Ze davno bi se morali sestati delegati za občinsko konferenco SZDL v Smartnem ob Paki, vendar od tega ni prišlo vse do zadnje nedelje, ko je do te konference ob primerni udeležbi vendarle prišlo.

Na konferenci so razpravljali o različnih gospodarskih, političnih, prosvetnih in drugih zadevah. Po udeležbi in razpravi lahko do neke mere ocenimo delo SZDL na terenu. Prav dobro delujejo vaški organizaciji Rečica in Smartno, nadalje Veliki vrh, delno tudi Paška vas, za Gorenje pa za enkrat žal tega ne moremo trdit. Upanje pa je, da bodo tudi tu delo poživili.

V razpravi so največ govorili o popravilu cest in mostov, nadalje o ljudskoprosvetnem delu, o gradnji novega šolskega in postajnega poslopja. Delegati so z veliko nejevoljo sprejeli vest, da bodo gradnjo postajnega poslopja ustavili. Kaj si bodo mislili turisti in tujci, ki bodo videli nedograjeno stavbo postaje?

Ob združitvi Mestnega in Okrajnega odbora ljudske prosvete

LETNI SKUPŠČINI SO PRISOSTVOVALI NAJVIDNEJŠI PREDSTAVNIKI NAŠE KULTURNE IN POLITIČNE SKUPNOSTI

Pretekli četrtek, t. j. dne 13. t. m. sta v dvorani Sindikalnega doma zasedali skupščini celjskega Mestnega odbora LPS in Okrajnega odbora LPS za bivši okraj Celje-okolica. Skupno zasedanje je narekovala združitev obeh odborov, to pa letošnja upravno-teritorialna reorganizacija na področju mesta oziroma okraja Celja. Poleg številnih delegatov posameznih mestnih in okoliških ljudskoprosvetnih društev, ki so do kraja napolnili konferenčno dvorano — iz mesta jih je prisostvovalo 42 ali 70 %, iz okolice pa 68 ali 85 % — so skupščini prisostvovali naši ljudski poslanci tov. France Simončič, Vinko Šumrada in Olga Vrabčičeva, tajnik republiškega odbora LPS tovarš. Liška Janko, predsednik okrajnega Sveta za prosveto in kulturo tov. Aškerc Anton in načelnik istega sveta tov. Albert Rajer.

Težišče tega za nadaljnji ljudskoprosvetni razvoj pomembnega in v kulturno-političnem pogledu nadvse uspelega zborovanja, ki ga je vodilo delovno predsedstvo tovaršev Iva Švarca, Jošt Darinka, Jožeta Škorjanca in Draga Predana, predstavlja tisti del dnevnega reda, ki je bil posvečen delovnim poročilom in razpravi.

Delovno poročilo za okoliški odbor je podal tov. Debič Boris, za mestni pa tov. Marica Frecetova.

»KULTURE IN UMETNOSTI NE USTVARJA SAMO PROFESIONALIZEM«

K razpravi se je najprej prijavil tov. Anton Aškerc. Kulturo in izobrazbo je označil kot eminenten pogoj za gospodarski in socialni dvig države. Izrekel je priznanje celjskim kulturno-umetniškim društvom, katerih dejavnost je znana in priznana že daleč preko celjskih meja. Sprično svoje kulturne in umetniške pomembnosti po pravici zaslužijo vsestransko pozornost svojega ljudstva, t. j. ne samo v obliki častnega odziva pri njihovih prireditvah, temveč tudi v obliki materialne podpore. Naglasil je pa tudi potrebo po globlji in širši izobraževalnem delu med delovnim ljudstvom. Glede tako imenovane rivalitete med kulturno-prosvetnimi organizacijami pa je dejal, da o njej ne more biti govora, dokler organizacije zasledujejo isti cilj.

Tov. Darinka Fortunatova (Soca) je predložila potrebo po večji gmotni podpori tistim malim vsem, ki razen nekaj časopisa in nekaj izvodov Prešernove ali Mohorjeve družbe niso v posesti drugih, še izdatnejših izobraževalnih sredstev. Takojšnje ustanovitve občinskih knjižnic smatra za neodložljivo nalogo novega OLO. Kot ljudskoprosvetnim načelom nasporna pa je označila tista gasilska društva, ki si s plehkimi igrami ustvarjajo sredstva za nabavo svojih gasilskih potrebščin. Priporočala je tudi ustanovitev novega centra za izposojanje odrskih in lutkarskih potrebščin v Celju, ki bi služil predvsem širokemu celjskemu okolišju.

Tov. Sudar (Ljubčana) je opisal »sporazum med ljubčenskimi sindikalnimi podružnicami, gasilci in kulturnoprosvetnim društvom, po katerem bodo svoje igre prirejali v sklopu ljudske prosvete. Tov. Trobentar (Griže) je zavrnil tak »sporazum« kot neprimeren.

Tov. Hrašovec (Celje) je govoril o brezbriznem odnosu našega tiska do ljudskoprosvetnih vprašanj, primerja njegov odnos do športnega življenja. Izrazil je tudi zaskrbljenost nad pomanjkanjem naraščaja v celjski godbi na pihala, katero n. pr. ilustrira dejstvo, da je letošnja

Tovarna barv in lesnih izdelkov v Ljubiji in njen obrat v Letušu napreduje

Pred časom smo poročali o neurejenih razmerah v obratu v Letušu, ki je sestavni del te tovarne. Pritožbe delovnega kolektiva letuškega obrata so bile po komisijemskem ogledu upravičene. In danes?

Razmere so se docela spremenile. Prejšnja zagrenjenost delavskega sveta v Letušu se je spremenila v zadovoljstvo nad skrbjo, ki jo posveča temu obratu glavni obrat Ljubija. Mnoge napake so že popravljene. Delavci imajo urejene sanitarne naprave s kopalnico, ki je bila pri tako težkem delu nujno potrebna. Popravljen so tudi tehnične naprave in za ogroženi jež je že navožen les za popolno obnovo.

Tudi elektrifikacija dobro napreduje. Za transformator v Letušu, ki bo stal trideset milijona dinarjev, je tovarna v Ljubiji pripravljena prispevati 100.000 dinarjev. Prepričani pa smo, da bo delavski svet v Ljubiji, ki ima veliko razumevanje za gospodarski napredek svoje okolice, svoj prispevek še povečal, če bodo njegovo pomoč narekovele nujne potrebe. To razumevanje je dokazal tudi s tem, da je graditeljem Partizanske ceste Braslovce—Dobrovlje—Nazarje podaril 10 samokolnic.

Težnja po osamosvojitvi letuškega obrata postaja vedno bolj problematična; krepi se prepričanje, da je v skupnosti in tesnem sodelovanju obeh delavskih svetov mogoče doseči še večje uspehe. V ravnateljstvu Maksu Senici vidijo skrbnega in podjetnega človeka, kar je pri stremeljenju za čim večjo proizvodnjo velike važnosti.

prvomajsko budnico omogočil 70-letni godbenik, ki je po 35 letih zopet vskočil. (Op. ured.: Naš list je ljudskoprosvetnim in kulturnim vprašanjem posvečal dovolj prostora.)

Tov. Liška Janko se je glede na izvajanja svojih predgovornikov dotaknil odnosa med Ljudsko prosveto, gasilci in drugimi društvi. Dejal je, da ne gre odvzemati gasilskim in drugim društvom pravice do igranja s kakimi administrativnimi ukrepi, ampak si je ustvarjati in utrjevati prvenstvo predvsem in le s kvaliteto in izbiro. Ljudskoprosvetna društva prirede letno okrog 4.500 iger, gasilci in ostala društva pa okrog 500—600, med katerimi so navsezadnje tudi mnoga dobra dela, ki prav tak pomenijo prispevek k prosvetnemu dvigu ljudstva. S podobnimi mislimi sta se oglasila tudi tov. Predan Drago (Petrovce in Darinka Joštova (Medlog).

Tov. Rutar (Kompole) je prosil za pomoč pri gradnji lastnega prosvetnega doma, ker bi le-ta omogočil razmah vsega ljudskoprosvetnega življenja, ki se sedaj odvija le v skromnem šolskem razredu. Tov. Golavšek (Vransko) je govoril o neustrežljivosti vranske KZ v pogledu posojanja dvorane za ljudskoprosvetne namene ter izrazil voljo, da bi si ob primerni pomoči merodajnih činiteljev postavili lasten prosvetni dom.

Tov. Albert Rajer je kot načelnik Sveta za prosveto in kulturo OLO sporočil, da bo julija t. l. Svet organiziral tečaj za pevovodje, v katerega bi kazalo, da bi tudi LP vključila svoje interese. Dalje je obljubil, da je okrajni SPK pripravil finanirati vse vrste predavanj Ljudske univerze, zlasti ona v zaostalih predelih okraja, kakor n. pr. na Kozjanskem. Poudarjajoč pomen vaških knjižnic, je naglasil potrebo po njih finansiranju iz občinskih proračunskih sredstev. In končno je priporočal ljudskoprosvetnim organizacijam sodelovanje na letošnjem partizanskem zborovanju na Ostrožnem, ki zasluži tudi od prosvetne strani veličasten praznični pečat.

Tov. Drago Predan je nato nastopil še proti redukciji pevskega pouka na naših srednjih šolah, ki bi stisko za pevovodje na vasi le še povečala, hkrati pa pomenila zastoj in propast naše priznane pevske kulture. Zaradi rešitve denarnih vprašanj pa se je izjavil za izročitev kinematografov v roke ljudskoprosvetnih organizacij, kar bi hkrati pomenilo tudi rešitev vprašanja neprimerne kinorepertorija. Tov. Švarc Ivo (Celje) je prikazal tudi feminizacijo učiteljske kot enega od vzrokov pomanjkanja pevovodij. Izrekel se je tudi za potrebo po številnejši prisotnosti inteligentov iz vrst zdravnikov, inženirjev, pravnikov itd. v izobraževalnem delu LP. Tudi tov. Egon Kunj (Celje) je opozoril na usodne posledice ukinitve pevskega pouka. Ukinitve pevskega pouka odklanja potrebo po pevskih učiteljih. Kdo drugi bi tedaj lahko vzel v roke pevski zbor ko organizat? Naspotno — prednost pri nastavitvah naj bi imeli učitelji-pevovodje. Za dvig strokovnosti in izmenjavo izkušenj je še naprej priporočal osebne stike in shajanje posameznih pevovodij.

Tov. Janko Liška je ponovno posegel v razpravo s priznanjem celjskim ljudskoprosvetnim delavcem, ki so bodisi kot posamezniki, bodisi kot kulturno-umetniški kolektiv že na več področjih strli tisto škodljivo mnenje, da je mogoče kulturo in umetnost ustvarjati samo s profesionalizmom. Naloga bodočega OOLP bo, da bo s krepko povezavo terena in mesta preko profesionalnih in amaterskih kulturno-umetniških ansamblov in preko strokovne pomoči mestnih sposobnih ljudskoprosvetnih delavcev dvignil umetniško, kulturno in izobražbeno raven tudi celjskega zaledja. Tudi on je priporočal ustanovitev izposojevalnice najrazličnejših ljudskoprosvetnih rekvizitov, od odrskih potrebščin do diapozitivov in diafilmov, ki bogate pouk v metodskem in vsebinskem pogledu. Važnost našega ljudskoprosvetnega dela je podčrtal tudi s podatki, da se n. pr. v Sloveniji preko 40.000 ljudi gledališko udeležuje, da jih od tega 20.000 igra pri preko 5.000 igratih in to ne slabo, marveč celo zelo dobro in — kar je bistvena poteza Ljudske prosvete — brezplačno ter prostovoljno, iz golega navdušenja do odrske umetnosti. Upošteva pa še številno obiskovalcev ljudskoprosvetnih prireditev in najrazličnejših proslav, ki si jih danes brez LP sploh več misliti ne moremo, postaja LP zadeva vsakega državljanja. Pri vsem tem pa se ne moremo zadovoljiti samo z dekorativnim, zunanjim pojmovanjem kulture. V ljudskih knjižnicah bo najlepša prilika preko recitacijskih večerov, bralnih večerov, razgovorov z bralci in pd. skrbeti za splošno izobraževanje našega človeka, za ostritev njegovega razumevanja knjig, glasbe, iger itd. ter navajati na študij v tem smislu, kakor se n. pr. pripravljajo predavatelji književnosti, zgodovine itd. Glede na dejstvo, da v Sloveniji skoraj ni človeka, ki bi ne imel misli za glasbeno kulturo, niso samo neobhodno potrebni koraki zoper omejitve pevskega pouka v naših šolah, marveč tudi koraki za povečanje smisla za pevsko in glasbeno kulturo, za nadaljevanje naše svetle pevsko-glasbene

tradicije iz preteklosti in NOB. Kot novo in hvaležno področje ljudskoprosvetnega delovanja je prikazal kmetijsko-izobraževalne šole, katerih število je brez vsakega administrativnega pritiska in le po zaslugi volje do učenja in žeje po znanju naraslo čez 200. Sprično njenega pomena in njenega prispevka na vseh področjih prosvetnega življenja, ima LP ne samo pravico temveč tudi dolžnost izreči se za ali proti vsem kulturnim in prosvetnim dogodkom, pa četudi izvirajo iz tako imenovane vrhunske kulture, ki žal prečesto bodisi preko kina in filmske industrije ob podpori najrazličnejših koprodukcij, bodisi kako drugače ustrezajo samo propadajočemu kapitalizmu, ne pa rasti našega mladega roda. In kakor v naši politiki ne sledimo niti sovjetskimi niti zapadnoevropskim koncepcijam politične in družbene ureditve, tako sta tudi naša kultura in naša prosveta rezultat našega pojmovanja in ne more to biti niti inačica sovjetskega administrativnega pojmovanja, niti ne rezultat zgledovanja v ameriški »tehnični« prosveti, v njenem filmu, jazzu, radiu in televiziji. Sicer te pridobitve »grozijo« tudi nam, toda ne, da bi si jih prisvajali le kot uživalci, marveč, da jih postavimo v službo našim razmeram in našemu kulturnemu in političnemu pojmovanju. Na kraju je tudi tov. Liška opozoril na LP prispevek k »Štaterski Okroglici«, k vsehskemu shodu na Ostrožnem in da bi naj ta prispevek bil prvenstveno pietetnega in ne samo zabavnega značaja.

Razpravo je sklenil sekretar OK ZKJ tov. France Simončič. Dejal je, da se boljše, človeka vrednega življenja ne smemo nadejati samo od tovarn, hidrocentral in pd. temveč prej od dobrega, poštenega, socialističnega človeka. Taka vzgoja je predvsem naloga naših ljudskoprosvetnih organizacij; zato pa je ljudskoprosvetno delo najodgovornejše in najbolj vzvišeno. V njene vrste spada tedaj vsa mladina, vsak delavec in naš kmet, ki bo ob dobrem strokovnem predavanju dvigal sebe in svojo družino.

Govorec o vključitvi vseh slojev našega ljudstva, ne glede tudi na spol, v ljudskoprosvetno delo in v vrste ljudskoprosvetnih delavcev, je odklonil mnenje, da bi n. pr. feminizacija učiteljske povzročala pomanjkanje pevovodij. Kakor je žena lahko tudi fizična delavka, tako je lahko umska na vseh področjih ljudskoprosvetnega dela. Prisotnost številnih tovarišev na sami skupščini je to v dovoljni meri dokazala.

PRIZNANJA NAJDELAVNEJŠIM LJUDSKOPROSVETNIM DELAVCEM

Na skupščini je bila nagrajena in pohvaljena vrsta najdelavnejših in naporitvalnejših ljudskoprosvetnih delavcev, in sicer iz okolice tovariši: Sotošek Zdravko, L. Glinšek, S. Polak, Jože Božnik, I. Ulađa, S. Padar, Golavšek, Š. Padar, Fric Lojze, Julij Gorič, J. Avbreht, A. Anderluh, Rečnik Jernej, M. Gerželi, F. Medvešek, Vizjak J., F. Tofant, Peter Kušar, Rožana Kušar, Darinka Vizjak, Drago Predan, S. Časl, Pavla Rovar, Mihalčič, O. Šalar, dr. S. Pečar, Preskar, F. Felician, iz mesta pa tovariši: Hočevnar Janko, Kunj Egon, Dušan Sancin, Tržan Tone, Karlovšek Ivan, inž. Šegula, Vreže Jurij, M. Stante, Angela Sadar, Cvetko Vernik ter KID »Zarja«, Trnovlje.

VOLITVE IN SKLEPI

Skupščina je izvolila 30-članski odbor ter 5-članski nadzorni odbor novega Okrajnega odbora LP, ti pa iz svoje srede izvršni odbor, in sicer M. Frecetova za predsednika, Gustava Grobelnika za I. podpredsednika, Draga Predana za II. podpredsednika, Ivana Mikeka za tajnika, Janka Hočevnarja za blaginjaka ter za odbornika Antona Aškercu in Julčka Kožuha.

Skupščina je naložila novemu odboru izvršitev naslednjih sklepov:

1. da uvrsti izobraževalno delo med svoje prve in poglavitne naloge,
2. da v vprašanju o ljudskih knjižnicah podpre sprejem in izvajanje zakona o ljudskih knjižnicah,
3. da poskrbi za ustreznimi merami, organiziranjem pevovodij tečajev in pd., za nadaljnjo rast naše pevske kulture,
4. da ne popusti v skrbi za kvaliteto nastopov ljudskoprosvetnih društev,
5. da nudi društvom vso svojo pomoč, upoštevajoč pri tem njihovo iniciativo in razvoj,
6. da ne opusti organiziranja tudi ostalih tečajev kakor n. pr. za režiserje in pd.,
7. da ustanovi izposojevalnico odrskih potrebščin,
8. da izposluje pri merodajnih činiteljih, da bi sredstva, ki jih podjetja dajejo v kulturne namene, ne bremenila njihovih plačnih skladov,
9. da bi ustanovili poseben odbor ali komisijo, ki bi nadzorovala oz. svetovala nakupe umetniških proizvodov v uradih, ustanovah in podjetjih in
10. da z vsemi svojimi močmi podpre manifestacijo naše politične in kulturne skupnosti ob priliki zleta »Svobode« in ob priliki partizanskega shoda na Ostrožnem.

Novi odbor čakajo tedaj velike in odgovorne naloge. Njih rešitev je seveda le v delu, ker je le to neporušljiva vrednota, v kateri je sila in vstajenje.

G. G.

Nove poti v vinogradništvu

Po lanskim katastrofalni pozebi, ki je prizadela ponekod trsu smrti udarec, se resno pripravljamo na široko obnovo naših vinogradov celjskega okraja. Marsikomu ni znano, da obsegajo površine zasajene s trto skupno 2155 ha, kar predstavlja že kar lepo število trsov 12 milijonov 539.500. Te številke veljajo za področje bivšega okraja Celje-okolica. V neposredni bližini mesta, to je na področju ljudskega odbora Celje-mesto pa uspeva 172.800 vinskih trt. Povprečni donos pa znaša 0,35 do 0,40 litra na trs, tako da so hektarski pridelki od 18 do 21 ha vina. Jasno je, da so ti nizki donosi zaradi manjkajočega trsa v nasadih. Povprečno lahko računamo na hektar starega nasada namesto 7570 trsov le še 4500 trsov, in še to po večini preživetih in nad 50 let starih. Računamo na 1 ha okoli 250 do 280 delovnih dni, pri čemer stane povprečna ročna obdelava 130.000 din po hektarju. Po vseh teh računih nas stane v Sloveniji povprečno 1 liter vina 90 dinarjev. Potrošnja na vino znaša v Jugoslaviji 31 litrov na osebo. Vse te številke omenjam zaradi primerjave in v orientacijo. Vidimo v celoti, da so proizvodni stroški vina zelo visoki ter v nekaterih primerih onemogočijo rentabilnost te panoge v sedanjem stanju. Ako pomislimo, da daje ta gospodarska panoga v Sloveniji 40.000 družinam eksistenco in šteje skupna površina 22.000 ha, nam je jasno, da bo treba najti drugo pot, ki nam bo omogočila tako zvišanje hektarskih donosov, kot tudi znižanje proizvodnih stroškov.

Znano nam je, da so naša vina slovita po vsem svetu. Saj gre od skupne proizvodnje v Sloveniji 15% izven naših meja. Izvažajo predvsem vina iz najkvalitetnejših področij kot Haloze, ljutomersko-ormoške gorice in iz Radgonskega bazena. Vinogradniki drugih dežel Slovenem po vsem upravičeno zavidajo odlične podnebne in talne pogoje. Prepričan sem, da se tudi naš okraj lahko kosa z marsikaterimi odličnimi vinogradniškimi področji iz drugih predelov naše ožje domovine. Kdor pozna virštanjska vina, ki rastejo na izrazito vinogradniških legah in kvalitetne pridelke Sladke gore, Tinskega itd., bo to potrdil. Poznan nam je pa tudi odlični traminec iz Škale v konjiškem predelu. Nujno je le, da prilagodimo naše nasade moderni agrotehniko ter sadimo izrecno le kvalitetne sorte na vse naše odlične lege.

Poglejmo še proizvodne cene vina drugod in primerjajmo jih z našimi, pa bomo ugotovili veliko razliko in nujnost obravnavanja vprašanja obnove naših gor. V Dalmaciji stane 1 liter vina proizvajalca 40 dinarjev, v Vojvodini 26 dinarjev, v Franciji 31 dinarjev, dočim je v Španiji proizvodna cena 17 dinarjev. Potrošnja je pa drugod tudi večja kot pri nas, saj spiše Francoz povprečno v enem letu 182 litrov vina, dočim je pri Avstrijcih potrošnja 37 litrov na osebo. Pa tudi v pogledu hektarskih donosov se kažejo precejšnje razlike, saj pridelava v Franciji na 1 hektar 140 hektolitrov, v Avstriji 42 hektolitrov, na Primorskem pa do 80 hektolitrov na hektar.

Ce primerjamo vse te cene in številke med seboj, nam bo jasno, zakaj so proizvodni stroški drugod nižji, kot pri nas. Zanimivo je, da v Franciji porabijo za 1 hektar vinograda le okoli 100—120 delovnih dni, zato je njihova proizvodna cena veliko nižja, saj pridelajo več in tudi veliko manj delovnih dni porabijo. Kje pa so vzroki tej ceni pridelavi vina? Lahko bi na kratko dejali, v načinu obdelave. Vse napredne države uvajajo tudi v vinogradništvo mehanizacijo. Ze pred 25. leti so pričeli uvajati plug na vitlo, kar pomeni pre-

cejšnje pocenitev obdelovanja. Naj omenim, da je enkratno oranje na 1 hektar napram globoki ročni kopji za okoli 8000 dinarjev ceneje, dočim je pri vsaki plitki kopji prištedeno s to obdelavo okoli 7000 dinarjev. Pri škropljenju bi znašala razlika med kompletno mehaniziranim delom in ročnim pri štirikratnem škropljenju povprečno 10.000 do 12.000 dinarjev. Ker vemo, da je najdražja postavka pri obdelavi vinogradov delovna sila, bomo gledali v bodoče, da se delovni dnevi zmanjšajo, površine vinogradov pa povečajo, tako da ni bojazni, da bi postopna uvedba mehanizacije izpodrinila delovno moč. Prihranki na delovnih dneh pri uvedbi mehanizacije v vinogradništvu bi bili naslednji: Pri popolni mehanizaciji 81%, pri vpregi 72% in pri obdelavi s plugom na vitlo 47%. Ze pri napravi novih nasadov nam lahko stroj veliko ceneje služi, saj stane ročno rigiranje naših gor na 1 ha 350.000 dinarjev, dočim stane šteta površina strojno obdelana le okoli 95.000 dinarjev.

Seveda je uvedba mehanizacije v vinogradništvu stvar časa, saj so naši nasadi še vsi starokopitni in zatorej v njih ni možno vpeljati strojne obdelave, drugo je pa tudi, da nekateri terenji za mehanizacijo ne odgovarjajo, zaradi neprimerne konfiguracije. Vendar je na večini površin možna vsaj delna strojna obdelava. Vsako težko delo, ki ga opravi stroj, bodisi na motor ali na vprego, predstavlja pocenitev proizvodnje. Izkušnje kažejo, da so tesniji nasadi najbolj primerni za mehanizacijo. Najboljši dokazi za to so nam dani na Primorskem, kjer se vrši vsa obdelava v novih vinogradih strojno, tako da je možno poedini posestvom in zadržugam oskrbovati velike površine vinogradov. Terasni nasadi imajo poleg tega še prednost v pogledu odnašanja zemlje. Pri teh nasadih zemlje ne odnaša, kar se dogaja drugod, saj odnaša voda letno 0,5 mm najboljše zemlje.

Kako povečati donos? V glavnem je treba voditi računa o trsnem materialu, ki ga posadimo. Zbrati moramo selekcionirane sorte, ki spadajo na novo urejene površine, mislim tu predvsem na talne in podnebne prilike. Važna za donos pa je tudi vzgoja trsa. Tako imamo že pri nas doma dokaz, da se dajo donosi s pravilno vzgojo in pravišnim izborom trsa zelo dvigniti. Naj omenim nekaj teh številke: V Gornji Rad-

goni so pridelali 200 hl vina sorte rizvanec (Müller Thurgau) na 1 hektar, dočim so v Zavrču zbrali 100 hl rizlinga z gradacijo 20 stopinj Klosterneuburskega merila. V Mariboru pa je uspelo pridelati 100 hl odličnega renskega rizlinga na 1 hektar.

Pri bodoči obnovi naših goric bo treba dobro premisliti v pogledu načina, vzgoje in sortnega izbora trsa. Obnavljati bo treba načrtno. Mi hočemo tudi v tej panogi premagati zaostalost in ne smemo dopuščati, da bi novi nasadi ne ustrezali vsotem pogojem sedanjosti in bodoče agrotehnike. Sadili bomo bolj na široko najmanj pa 150 x 120. Vendar bo vsakdo, ki je na preden gospodar, te razmahe še povečal, ker bo tako pospešil rast trsa in dvignil rodnost, istočasno pa bo zmanjšal nevarnost okužb po peronospori in oidiju ter si olajšal delo. Če pomislimo, da pri žični vzgoji odpade vezanje in deloma tudi mandanje, nam bo jasno, zakaj se ta način vzgoje v svetu tako uveljavlja. Skratka, sadili bomo le sorte na pravilno izbrani podlagi, pri čemer se bomo držali našega sortimenta, ki je uradno predpisan. Poglavitno pa bo pri izbiranju sort dejstvo, da hočemo pridelati le prvovrstna in kvalitetna vina. Ne pozabimo, da nam je bila narava v dodelitvi odličnih pogojev za vinogradništvo zelo naklonjena, tako da imamo kar se najvišjih konic tice, domala edinstvene pogoje na svetu.

Da bo v bodoče obnova smiselno izvršena, je v interesu skupnosti, stroški obnove so pa prilično visoki, saj znašajo na 1 ha od 450.000 do 1.200.000 dinarjev. Ker pa je večina vinogradniških površin v zasebnih rokah, je nujno kreditiranje obnove. Ljudska oblast bo z dolgoročnimi krediti in oproščanjem davčne obveznosti za novo urejene površine omogočila postopno obnovo naših gor. V celjskem okraju pa je za te težnje posebno razumevanje pokazala Okrajna zadruga zveza, ki je v ta namen dala na razpolago pet milijonov dinarjev, katere bodo združniki dobili v obliki dolgoročnega kredita za najnujnejše izdatke pri obnovi.

Z znižanjem proizvodnih stroškov se bo znižala tudi cena vina. Vsem delovnim ljudem naj bodo na razpolago najkvalitetnejša vina po zmernih cenah. Istočasno bodo nove gorice dajale kruh mnogim družinam in tako pripomogle k dvigu življenjske ravni na vasi. Videčnik Aleksander

0 preventivnem cepljenju

Vsa javnost si prizadeva preprečevati bolezni in nesreče, ker je vsakomur jasno, da je to ceneje in uspešneje kot zdraviti in odstranjevati. V okraju se vrši fluorografiranje zaradi preprečevanja tuberkuloze. V Celju so se že pokazale velike koristi, ko so bili odkriti doslej neznani razširjevalci jetike in so bili oddani v zdraviliško oskrbo.

Podobni preventivni ukrepi proti nalezljivim boleznim se že izvajajo desetletja tudi s preventivnim cepljenjem. Vsak dojenček mora biti v prvem letu cepljen proti črnim kozam in davici. V zadnjem času je vsak novorojenček cepljen proti tuberkulozi. Zdravstveni uspehi teh cepljenj so ogromni. Črnih koz ni več, a davica se v nevarni obliki javlja le pri necepljenih otrocih. Če hočemo poudariti koristi od cepljenja, moramo omeniti davico. Z dvema injekcijama v presledku štirih tednov obvarujemo otroke pred težko davico do šolske dobe, ko prejemajo za osvežitev odpornosti še tretjo injekcijo, da brez

nevarnega davičnega obolenja preidejo to občutljivo dobo. Statistike kažejo ogromen padec obolenj na davico, odkar se vrši zakonito obvezno cepljenje. Tem večja pa je sedaj nevarnost za necepljene otroke, ki ostanejo kot vaba za davične bacile. Pri necepljenih otrocih se zelo pogosto razvije težka in čisto smrtonosna davica.

Za uslužbence živilske stroke, prometa in zdravstvene službe, torej za vse, ki so izpostavljeni večji infekciji oziroma bi njih obolenje predstavljalo nevarnost razširitve bolezni na druge, se vrši cepljenje proti tifusu. Cepljenje je prav tako obvezno.

V mestu Celju so se naslednji roki za cepljenje: za dojenčke in majhne otroke proti kozam in davici dne 28. maja t. l., za živilsko in ostalo osebje dne 19. maja in 2. junija t. l. Vsa cepljenja bodo v prostorih Zdravstvenega doma v Gregorčičevi ulici dopoldne.

Naj ne bo nikogar, ki bi se cepljenja ne udeležil!

Dr. IP

»Ali kaj boli«

Mozirčani so se tudi to pot izkazali

V ponedeljek, 17. t. m. so prebivalci občine Mozirje praznovali poseben praznik. Poslopje Protituberkuloznega dispanzerja ta dan ni služilo svojemu namenu, saj se je v njem naselila ekipa Zavoda za transfuzijo krvi iz Ljubljane z namenom, da odvzame krvi vsem tistim prebivalcem, ki so se prijavili kot prostovoljni krvodajalci. Ze v zgodnjih urah je bil hodnik tako zaseden, da je morala nova pritekaajoča se reka krvodajalcev čakati tudi v parku. Čakajoči so nasmejanih obrazov spraševali tiste, ki so kri že oddali: »Ali kaj boli?« Vsi so prejeli enak odgovor: »Nič! Takoj bi dal kri še enkrat. Počutim se tako, kot pred odvzemom krvi.«

Med krvodajalci je bilo tudi veliko mladih deklet, ki so v tem mesecu končale tečaj Rdečega križa za zdravstveno prosvetljevanje ženske vaske mladine. Ta dekleta so bila poleg zdravstvenih delavcev in odbornikov Rdečega križa najbolj delavna pri zbiranju prostovoljnih krvodajalcev. Tako je Rdeči križ s sodelovanjem zdravstvenih delavcev in z ostalimi množičnimi organizacijami zbral v občini Mozirje 147 krvodajalcev, v občini Nazarje 39, Rečici 199, Kokarje 38, v občinah Gornji grad, Ljubno in Solčava pa prijave še zbirajo. Ekipa Zavoda za transfuzijo krvi bo ostala v Gornji Savinjski dolini ves teden. Kri,

ki se zbira v stekleničkah, pa bo poslana raznim klinikam v Ljubljani in bolnicam v Sloveniji.

S svojo krvjo so in bodo krvodajalci reševali življenja mnogim bolnikom, saj je porabila samo ljubljanska porodniška klinika v zadnjih treh letih 153 steklenič, kirurška klinika 104, otroška 92, interna 91, Vojna bolnica v Ljubljani 135, ostale klinike v Ljubljani in bolnice v Sloveniji pa 575 steklenič.

Te številke nam povedo, kako velike so potrebe po krvi, zato se vsem tistim krvodajalcem, ki so razumeli pomen in namen te človekoljubne akcije ter se odzvati pozivu Rdečega križa, tem potom zahvaljujemo.

Glavni odbor
Rdečega križa Slovenije.

V službo sprejememo

strojepisko-stenografino,

po možnosti z dokončano ekonomsko srednjo šolo. — Nastop službe takoj. OZZ Celje

Prebivalstvo Savinjske doline toplo pozdravlja zdravstveno ekipo z Golnika

Dne 10. maja je prispela v Celje ekipa, ki jo je poslal Protituberkulozni inštitut iz Golnika. Ekipa je sestavljena iz treh fluorografskih avtobusov. V vsakem je montiran rentgenski aparat. Ekipo spremljajo medicinske sestre in tehnik.

S fluorografiranjem prebivalstva smo pričeli v Savinjski dolini. Prebivalstvo Savinjske doline je toplo pozdravilo to veliko humano akcijo. Odziv prebivalstva je polnoštevilen. Z velikim razumevanjem in disciplino doprinašajo, da zdravstveno osebje pri tem napornem delu ne čuti prehudo preobremenjenost.

V prvem tednu te akcije je bilo slikanih preko 10.000 prebivalcev. Ugotovili so le en primer, da se vabilo za pregled ni odzvalo. To je Pešec iz Loznice pri Zalcu, ki pa bo zaradi izigravanja zdravstveno tako koristne in važne akcije sam nosil posledice.

V nekaterih občinah so bili sicer bolj redki primeri, da so posamezniki podcenjevali to akcijo. Ko pa jim je občinski štab ali občinski ljudski odbor razložil in dokazal, da s tem škodujejo sebi in skupnosti, so šli na fluorografiranje.

V dokaz, kako ljudje cenijo napore zdravstvenega osebja, ki nesebično dela in izpostavlja svoje zdravje v skrbi za sočloveka, so v Gotovljah in v Pirešici vaščani brezplačno poskrbeli, da so bili člani ekipe dobro oskrbljeni z mlekom, ki ga morajo uživati, da tako zmanjšajo učinek škodljivih rentgenskih žarkov.

Posebno toplo so pozdravili prihod zdravstvene ekipe v Ločici pri Vranškem in v Podlogu pri Sempetru, kar so tudi dokazali s stoddostno udeležbo.

Priznati moramo, da so občinski štabi dobro in temeljito seznanili volivce o pomenu te zdravstvene akcije. Tudi tehnične priprave so povsod dobro potekale, razen v občini Tabor, kjer je tajnik s svojo površnostjo povzročil netočno evidenco slikanih.

Ce bodo občinski štabi in občinski ljudski odbori v ostalih predelih našega okraja pokazali tako razumevanje in volivce temeljito seznanili s to humano akcijo tako kot v Savinjski dolini, bo ta akcija v celotnem okraju res dobro uspeła.

P. A.

Lep primer človekoljubnosti

Dne 6. maja 1954 se je javila na transfuzijski postaji bolnice v Celju skupina sedem članov kolektiva tovarne Metka z željo, da bodo darovali kri za svojo bolno tovarišico Marijo Lavriha, ki se zdravi na internem oddelku. V upanju, da bi se ji stanje čim prej izboljšalo, so dali zanj po četrto litra krvi naslednji člani kolektiva: Marija Zupanc, Anica Rihtar, Gabrijela Repar, Ivanka Skorjanc, Lucija Medved, Franc Lešar in Jožef Henčič. Zelimo, da bi požrtvovalni dajalci imeli v bodoče čim več posnemovalcev.

Časovni razpored fluorografske akcije po okraju Celje

18. Rogatec	Rogatec — dom Sv. Florjan Rogatec — avto	1. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 2. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 3. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30
19. Rogaska Slatina	Zdravilišče — dvorana Kostrivnica — avto Tržišče — dvorana	31. V., 7.30—10.30, 16.30—19.30 1. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 2. VI., 7.30—10.30 3. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 4. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 5. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 6. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30
20. Laško	Laško — dvorana Strmica, Šmihel, Debro Vrh Tevče — avto	7. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 8. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 9. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 10. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 7. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 8. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30
21. Breza	Breza — avto	9. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 10. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30
22. Rečica	Rečica — avto Huda jama — avto Jedert — avto	9. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 7. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 8. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 10. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30
23. Rimske Toplice	Rimske Toplice — dvorana Lokovec — avto	11. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 13. VI., 7.30—10.30 13. VI., 15.30—18.30
24. Jurklošter	Henina — avto Jurklošter — avto Mrzlo Polje — avto	11. VI., 7.30—10.30 11. VI., 15.30—18.30 13. VI., 7.30—10.30 13. VI., 16.30—19.30
25. Planina	Dobje — avto Planina — ZD Šent Vid — avto	11. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 13. VI., 7.30—10.30 13. VI., 15.30—18.30 14. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 15. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30
26. Lesično	Prevorje — avto Zagorje — avto Drensko — avto Lesično — avto	14. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 15. VI., 7.30—10.30 16. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 17. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30
27. Kozje	Kozje — dvorana Buče — avto	14. VI., 7.30—10.30 15. VI., 7.30—10.30 15. VI., 15.30—18.30 16. VI., 7.30—10.30
28. Polje	Polje — avto	17. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30
29. Podčetrtek	Podčetrtek — šola Virštanj — avto	16. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 17. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30
30. Vojnik	Vojnik — dvorana Dom onemoglih — avto Tomaž — avto	18. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 20. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 21. VI., 7.30—10.30 22. VI., 15.30—18.30
31. Strmec	Strmec — avto Soca — avto Lemberg — avto	18. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 20. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 21. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 22. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30
32. Dobrna	dvorana	18. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 20. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30
33. Frankolovo	šola	21. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 22. VI., 7.30—10.30
34. Konjice	dvorana Tepanje — avto Spitalč — avto Stranice — avto	22. VI., 16.30—19.30 23. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 24. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 25. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 27. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 28. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 29. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30
35. Vitanje	občina	23. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 24. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 25. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30
36. Zreče	dvorana	27. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 28. VI., 5—8, 12—15 29. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30
37. Loče	Loče Zbelovo — avto Jernej — avto	23. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 24. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 25. VI., 7.30—10.30 27. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 28. VI., 7.30—10.30, 15.30—18.30 29. VI., 7.30—10.30

Gospodinje, perice, pralnice! — Ne odlašajte več! Zanimajte se pri sosedah, ki so že belile perilo z »MICO«. »MICA« je pri pranju Vaša najboljša pomočnica! Se priporoča tovarna »AERO« — CELJE

Ob zaključku likovne razstave celjskih upodablajočih umetnikov

Tovrstne razstave so v Celju že tradicija. Nekaj let po osvoboditvi se redno srečujemo z deli naših akademikov in amaterjev. Letošnja razstava, ki je bila odprta v okviru prvomajskih razstav je bila ena od najbogatejših, kar smo jih v Celju lahko videli poleg rednih razstav slovenskih slikarjev in kiparjev v foyerju Mestnega gledališča.

Razstava likovne sekcije »France Prešeren« s sodelovanjem likovne sekcije »Angel Besednjak« iz Maribora je bila po številu razstavljenih del zelo bogata. Razstavljenih je bilo nad 70 del, kar je za malo dvorano hotela »Union« odlično preveč. Obiskovalcem razstave ni bilo mogoče nuditi nekega sistematičnega vpogleda. Razstavljeni dela so bila po tehniki, tematiki in po razvojni stopnji njihovih avtorjev zelo raznovrstna. Dela akademskih slikarjev niso bila ločena od del amaterjev, pa tudi dela posameznikov niso bila razstavljena v zaključni enoti, temveč razdrobljeno. Obiskovalcem je bilo težkočeno ogledovanje (mislim kritično ogledovanje). Če bi bila dela akademikov razstavljena zase na posebnem prostoru, to se pravi v posebnem oddelku, bi se obiskovalci na ogled njihovih del pripravili drugače kot na ogled amaterskih slik. Poleg tega je bilo razstavljenih slik veliko preveč, saj so bile domala čisto stisnjene. V bodoče bi sprlo dejavnosti celjskih kiparjev in slikarjev bilo priporočljivo organizirati več razstav, kjer bi sodelovali po skupinah, ali pa bi morali uvesti strožji režim, to se pravi pripustiti k razstavi le najmočnejša dela posameznikov. Namen razstave ni, da z deli napolnimo prostor, temveč da predstavimo umetnika, njegov napredek in razvoj. Pri tokratni razstavi je bilo nekaj del, ki jih že nekaj let stalno srečujemo na tovrstnih razstavah.

Ob tej priliki se je v Celju prvič pokazal akademski kipar **Čiril Cesar**, ki je že v Ljubljani imel zelo uspešno samostojno razstavo plastike. Njegova dela so bila tudi edina plastična dela na tej razstavi. Cesar je tokrat razstavil okoli dvajset del, ki so razmeroma vzbudila največ zanimanja in pohval med obiskovalci. Njegova plastika je bila istočasno tudi nekaj prevez skozi umetniško delovanje mladega kiparja. »Hrepenenje«, ljubki akt iz lesa je eno izmed njegovih prvih del, medtem ko »Zločin« spada med njegova najnovejša dela. Razvoj, ki ga je Cesar pri svojem umetniškem delovanju dosegel je zelo velik. Očitno je da Cesar išče pri svojem delu predvsem izraz, kar je z deli kot je »Talec«, »Zločin« in »Priča zločina« tudi uspel. V Celju še nismo doslej videli plastike, kakršna je ravno »Zločin«. Ne glede na to, da celjska publika redkokdaj vidi modernejša kiperska dela, je večina na vse obiskovalce ta kip napravil zelo močan vtis. Ne vem, kako je večina obiskovalcev sodila o tem delu v Ljubljani, v Celju je vsekakor večina razumela, kaj je umetnik hotel s to plastiko povedati, in to ne glede na stopnjo izobrazbe obiskovalcev.

Med slikarji je žel največ priznanja **August Deržek** s svojimi jedkanicami. Deržek je močan v tehniki, pa tudi razpoloženje diha iz njegovih del. Med najmočnejšimi deli je »Zimsko jutro«.

Akademski slikar **Lorenčak Milan** je razstavil olja, jedkanice in risbe. Med risbami je najmočnejši »Ribič«. **Lorenčak Darinka-Pavličić** je razstavila olje, lesoreze in risbe. Med risbami je zelo uspel avtoportret, pa tudi oba lesoreza »Zelja« in »Vihar« sta močna v izrazu.

Pristovšek Vera-Fišer je razstavila predvsem portrete v olju. Nekateri so že znani iz prejšnjih razstav. Pristov-

škova je že večkrat razstavljala. V glavnem je ostala na istem nivoju, ki je za njo kot amaterko pohvalen. Najbolj uspeli so sicer portreti v kredni, potem portreti glav v olju, medtem ko doprsne in pa celotne figure sem in tja zašepajo, zlasti kar se anatomije in kompozicije tiče.

Akademski slikar **Šuka Ovetko** je razstavil le nekaj del, predvsem motive iz celjske okolice in Celja. Razstavil je olja in akvarele, med temi so zelo dobre »Potonke«. Celje v podobi bo najbrž najbolj zastopano s strani Cvetka Šuke, kateremu so celjski motivi zelo pri srcu.

Med celjskimi amaterji smo zasledili še dela **Zdošek Marjana**, **Podjed Vinca**, **Šuka Ljubice**, **Vudler Branka**, **Hojkar Jelke** in **Meček Anje**.

Obisk na tej razstavi je bil zadovoljiv. Čudno je, da prosvetna društva niso organizirala skupnih obiskov, kar bi sprlo tega, da so razstavljali člani delavsko kulturnega društva, z upravičenostjo pričakovali. Dejavnost celjskih upodablajočih umetnikov in zanimanje za razstave kaže, da bo treba misliti na stalni razstaveni prostor, kjer bi poleg domačih razstav lahko prirejali

NOCOJ OB 20. URI
VESELA BOŽJA POT
na Ljudskem odru v Celju, Stanetova 15
PONOVI TE V NEDELJO OB 15.30
Prodaja vstopnic pri blagajni od 16. do 18. ure

tudi gostovanja iz Ljubljane in drugih mest, dalje razstave posameznikov, kar bi brez dvoma koristilo našim ljudem za vzgojo in razumevanje slikarske in kiperske umetnosti. To nalogo bi brez dvoma lahko uspešno reševala likovna sekcija pri Klubu kulturnih delavcev, ki pa doslej iz različnih vzrokov ni opravičila svojega obstoja, pričrakuje pa smo, da bo sprlo priliva mladih moči le zaživela.

C. K.

Pred osmo premiero v celjskem gledališču

V sredo, 26. maja bo v celjskem gledališču prvič v Sloveniji uprizorjena vesela ljudska igra s petjem in plesi iz liškega življenja pod naslovom **KLOPČIC**, ki jo je napisal znani mladi hrvatski pisatelj **Pero Budak** (avtor **METEŽA**), ki je v lanskim sezoni z velikanskim uspehom prešel odre slovenskih gledališč; v Celju je s to dramo gostovalo SNG iz Maribora, za Celje pa jo je prevedel in priredil **Lojze Filipič**.

To zabavno in veselo komedijo smo uvrstili v repertoar zato, da ustrezemo občinstvu, ki si vedrih ljudskih iger zelo želi in da seznanimo občinstvo s pestrim in zanimivim življenjem v tem pri nas tako malo znanem delu domovine.

Režijsko vodstvo ima **Balbina Battelino-Baranovičeva**, scenograf je akad. slikar **Milan Butina**, ki je v Celju insceniral že **ATENTAT IN SLEPCE**, načrte za kostume je izdelala **Mija Jarčeva**, plesne pa je nastudiral strokovnjak Narodopisnega instituta **Marjan Kralj**.

Nastopa ves poklicni ansambel, kot plesalci pa sodelujejo tudi celjski amaterji.

Delovanje Glasbene šole »Svobode« v Velenju

Ni še dolgo tega, kar je dala Glasbena šola v Velenju svojo tretjo produkcijo. Velika dvorana Doma »Svobode« je bila vsa polna velikih in majhnih ljudi, ki so prihiteli, da slišijo velenjski glasbeni naraščaj izvajati, kar se je bil naučil.

Gojenci so nastopili v treh skupinah: najprej mali pianisti, nato harmonikaši in nazadnje violinisti ter en klarinetist. Nastopajoči, ki so bili po velikosti in starosti še pravi palčki, so želi veliko odobravanje.

Pred nekaj leti bi šla prireditve te vrste v Velenju neopazeno mimo. Saj smo videli na svojo žalost in sramoto celo pri koncertih znanih zborov dvorano domala prazno. V poslednjem času pa kažejo Velenjčani tudi za glasbene prireditve vedno več zanimanja. Kakor da je z moderniziranjem dela in lepimi stanovanjskimi zgradbami obšla ljudi želja po kulturnih dobrinah!

Najlepša točka je bilo izvajanje orkestra pod vodstvom tov. Planka, ki je priredil Delavski pozdrav in Venček partizanskih zmogljivosti malih umetnikov, jim napisal note in jih z veliko potrpežljivostjo učil, da so želi splošno odobravanje. Zelo je vzpodbudila male umetnike nazočnost predsednika OLO Šostanj tov. Toneta Ulriha.

Glasbena šola Del. prov. društva Svoboda v Velenju je še mlada. Ne šteje niti dveh polnih let. Ustanovil jo je tov. Rihard Beuermann po naročilu upravnega odbora predvsem z namenom, pridobiti iz nje naraščaj za salonski orkester društva, kakor tudi za godbo na pihala. Zaradi pomanjkanja

instrumentov pa se je morala šola omejit na zgolj na poučevanje violine, harmonike in klavirja. V letošnjem šolskem letu šteje 39 gojencev, ki kažejo vsi resno voljo pa tudi napredek. Vse priznanje gre marljivim tovarišem **Citi Bogelič**, **Planku Leopoldu** in **Sinkovec Ivanu**, ki so proti malenkostni nagradi prevzeli veliko breme pouka. Ker se Velenje vsestransko razvija in ker je zanimanje za šolo zelo veliko, bo treba pokreniti vse, kar se da, da postane šola sčasoma državna.

Pritegniti čim več mladine v območje glasbe in jo na ta način odtegniti raznim škodljivim vplivom, katerih prav v Velenju ne manjka, ji ostriži okus in jo vsaj nekoliko usposobiti za reprodukciranje velikih umetnih glasbenih mojstrov, kar zahteva nemajhno mero volje, vztrajnosti in discipline, to je namen naše glasbene šole. Seveda bo strokovnjak odkril še marsikatero pomanjkljivost in tudi raznih težav ne manjka, toda z voljo in združenimi močmi bomo premostili vse zapreke in spravili šolo na tako mesto, da bo v čast rudarskemu Velenju.

PODJETJEM,

ki so s svojimi bogatimi izdelki omogočili uredništvu, da je izžrebanih reševalcem naše prvomajske nagradne križanke razdelilo lepo število nagradnih dobikov, se toplo zahvaljujemo.

Uredništvo

Savinjskega vestnika

Štajerska V BORBI

Gradnja partizanske ceste lepo napreduje

Naši javnosti že dobro znana Partizanska cesta Braslovče—Dobrovlje—Nazarje je v gradnji že od aprila in lepo napreduje. Del gozda ob trasi je posekan in teren očiščen. Pretekli teden so pripeljali od Hmežada iz Zalca velik kompresor, ki neprestano vrta skale za pripravo kamnoloma, ki bo dajal kamnenje za cestne temelje.

Ze 52 bivših borcev iz Jesenic, Kranja, Ljubljane, Maribora in Ptuja se je prijavilo, da bo del svojega letnega dopusta porabilo na delu pri tej gradnji v mesecu juliju in avgustu. V prvih dneh septembra bo na Dobrovljah formiran II. odred, ki se bo podal na

Članstvo Zveze borcev na Frankolovem se pridno pripravlja za Ostrožno

Dne 23. maja bodo na Frankolovem prvič praznovali občinski praznik. Proslava bo v Lipi pod Kislico, kamor so partizani prišli že v jeseni 1942. To so bili predvsem politični delavci. Ko je februarja 1944 prekorčila XIV. divizija cesto, ki pelje proti Mariboru, je imela hude borbe v bližini Lindeškega gradu. Takrat so tamkajšnji ljudje prvič videli močno organizirano partizansko vojsko. Tu je bila pozneje organizirana redna kurirska zveza s Savinjsko dolino in Ptujem. V Lipi je bila komanda mesta in mobilizacijska četa. Konec maja so bili po vsej sedanji frankolovski občini postavljeni vaški odbori Osvobodilne fronte. Tudi v središču samem je bil tak odbor, čeprav je bila tu močna postojanka okupatorja.

Po prihodu XIV. divizije se je partizansko gibanje hitro razmahnilo. V Lipi so prihajali dnevno prostovoljci iz vse bližnje in daljne okolice Celja. Tudi iz oddaljenega Kapfenberga so prihajali ljudje različnih narodnosti v partizane. Od tod je odhajalo skoraj vsak dan po nekaj desetih novih borcev v enote XIV. divizije in Četrte operative cone. Kmetje so v teh krajih dali za partizane vse, kar so imeli. Izdajalec tu ni bilo. Večkrat so se v teh vaseh odpočile partizanske brigade in bataljoni odredov. Iz Lipe so odhajali partizani v neštete akcije. Ena izmed teh je bila tudi tista, pri kateri je bil ubit celjski krvnik Dorfmeister in več gestapovcev. Dvakrat so od tu izvršili napad na tovarno odev v Skofji vasi. Blago in ostali material so odpošiljali v brigade in v bolnice. Pod zelo težkimi pogoji so vaščani navdušeno sodelovali s partizani. Ob neki priliki so vaščani iz Lipe, Trnovelj in Socke odpeljali več tisoč kilogramov pšenice, ki jo so partizani zaplenili v Novi cerkvi. Zlasti so se odlikovali vaški mladinci in mladinke, pa tudi pionirji.

Posebno uspešna akcija je bila dne 23. maja 1944. Izvršili so jo predvsem kurirji in člani mobilizacijske čete. Z nemškimi slavoilokom, ki so ga postavili za prvi maj, so zabarikadirali cesto. V nekaj urah je bilo Frankolovo zasedeno. Nemško postojanko so razbili in pobrali

vse orožje in municijo. Razbili so tudi vse nemške napise in razglasne deske ter raztresli partizanske letake. Z rdečo oljnato barvo so po zidovih, pločnikih in cestah napisali partizanska gesla. Obiskali so tudi nemške učiteljice, ki so skoraj zblaznele od strahu. Prepovedali so jim, da bi še naprej učile otroke in zahtevali, da zapustijo Frankolovo. Od takrat niso več slovenskih otrok poučevale nemške učiteljice. — Ljudje so bili zelo veseli, ko so partizani v lepi majniški noči zapeli nekaj slovenskih pesmi. Frankolovčani so takrat prvič poslušali partizansko petje. Za Nemce je bila ta akcija velik udarec. Naši ljudje so bili navdušeni in celo omahljivci so začeli sodelovati z NOB. Po tistem Nemci sploh niso več hodili v okoliške vasi, razen kadar so šli v veliki skupini.

Zveza borcev na Frankolovem v veseljem vabi vse, ki so kdaj koli partizani v teh krajih, da se udeležijo občinskega praznika, ki je hkrati tudi proslava v okviru priprav »Štajerska v borbi«.

TUDI V ŠMARJU PRI JELSAH SE PRIPRAVLJAJO NA VELIK TABOR ŠTAJERSKIH PARTIZANOV

Pred kratkim je bila v Šmarju pri Jelšah konferenca odbornikov vseh množičnih organizacij in društev. Udeležba je bila zelo zadovoljiva, saj je bilo navzočih okoli 200 ljudi.

Za proslavo štajerskih brigad na Ostrožnem so ustanovili pripravljalne odbore v Šmarju, Sentvidu, Lembergu in Sladki gori, ki bodo skrbeli za čim večjo udeležbo na proslavi ter za okrasitev posameznih naselij.

Občinski praznik, ki bo 8. avgusta, to je ob 10. obletnici prvega partizanskega napada na Šmarje, bo Šmarje proslavilo z odkritjem spominske plošče padlim borcem NOV in žrtvam fašizma, saj je dalo življenje v NOV in v raznih internacijah preko 40 Šmarčanov. Posamezni odbori bodo uvedli zbiralno akcijo za postavitev spomenika, medtem ko odbor ZB razpolaga s 300.000 din. kl.

Celjani - čez deset dni dobimo goste!

Cez deset dni bo Celje gostitelj tišočem udeležencem kongresa Svobod. Pripravljalni odbor, ki je sestavljen iz članov Socialistične zveze in članov celjskih Svobod, se že temeljito pripravlja na ta dogodek. Njegove naloge pa so predvsem v tem, da bo ob tej priliki mesto primerno ozajšano, da bodo pripravljene vsi potrebni prostori, da bodo v redu potekale vse tehnične priprave in tako dalje. Odbor z denarjem, ki ga ima na razpolago, ne more urediti vsega, zato mu je pomoč celjskega prebivalstva nadvse potrebna. Odbor bo uredil dvorane, kjer bodo razne prireditve in kjer se bodo Svobodaši sestajali na raznih sestankih in posvetovanjih. Poskrbel bo, da bodo ulice in ceste, po katerih se bo pomikala povorka lepo urejene, da bodo primerno uredili trg pred železniško postajo za glavni nastop in glavni del svečanosti. Da ne bo poznejših izgovorov, češ, da ni bilo primernih navodil, da so bili Celjani prepuščeni zgolj svoji iniciativnosti, objavljamo nekaj navodil, ki bodo delo prebivalstva pri olepšavanju mesta olajšala.

ZELENJE

Za 1. maj je bila okrasitev mesta dokaj klavirna. Mesto je ob priliki volitev veliko lepše izgledalo. Za ta kongres bo Gozdna uprava preskrbela dovoljno količino zelenja. Za središče mesta bo zelenje na dvorišču za novim poslopjem mestnega ljudskega odbora. Za industrijski del mesta, za Gaberje, bo zelenje pripravljeno na dvorišču industrijsko kovinarske šole. Podjetja naj preskrbijo zelenje zase in naj s tem v zvezi vprašajo Gozdno upravo, ki jim bo nakazala zelenje v gozdu za posek. Tovarne morajo biti ob tej priliki še zlasti lepo okrašene, zato bodo potrebne neprimerno več zelenja in bi ga kmalu zmanjkalo, če bi ga jemale s prostorov, kjer bo zelenje namenjeno prebivalstvu.

ZASTAVE

S celjskimi zastavami že dolgo časa ni nekaj v redu. Nekateri so stare, brez barve, druge so raztrgane, ponekod jih pa sploh ni. Na vsak način bi bilo treba to vrzel izpopolniti. V Celju ne sme biti hiše, ki ne bi imela za to priložnostno državnih, slovenskih ali pa

rdeče zastave. Sploh naj bi ob tej priliki prevladovala rdeče zastave. Zastave je nabavilo Olepševalno društvo, ki jih bo prodajalo ali pa proti odškodnini tudi posojalo. Podjetja, ki imajo možnost za nabavo novih zastav, naj si jih pravočasno kupijo. Tudi trgovine bi ob tej priliki morale imeti na zalogi dovoljno količino zastav, saj je sploh graje vredno, da nikjer v trgovinah ni zastav, niti papirnatih, niti iz blaga.

IZLOŽBE

Trgovska podjetja in sploh vse ustanove, ki imajo izložbena okna morajo poskrbeti, da bodo nekatere izložbe posvečene temu dogodku. Prepričani smo, da bo klub aranžerjev poleg nalog, ki jih ima v odboru za pripravo na kongres Svobod, primerno izpolnil tudi to nalogo. Izložbe naj bodo razsvetljene po možnosti vso noč. Upajmo, da v teh dneh ne bo sitnosti z električnim tokom?

HIŠNI SVETI

Med prvimi nalogami, ki jih imajo hišni sveti po izvolitvi, bo ravno okrasitev hiš za to priložnost. Doslej se je dogajalo, da je vsak stanovalec zase krasil svoja okna, nekateri jih sploh niso, in tako je vsa ta krasitev izgledala precej anarhična in ponekod celo neokusna. Hišni sveti naj skličejo sestanek stanovalec, z njimi naj se domenijo o enotni okrasitvi celotne hiše, tako da bo imela vsaka hiša enako okrašena okna, na vsak način pa da bodo vsa okna tudi zares okrašena. Predsedniki hišnih svetov bodo dobili tudi primerne vzorce in nasvete, da ne bo kakih nemogočih navlak na oknih.

PREDMETJE NAJ OPUSTI DOSEDANJO BREZBRIŽNOST

Vse dosedanje proslave so pustile naše predmetne četrti in terene vedno v nekaki brezbrzičnosti. Na teh terenih ob takih prilikah visi le sem in tja kakšna zastava na hišah, o okrasitvi pa sploh ni treba govoriti. Terenski odbori Socialistične zveze naj se na to pravočasno pripravijo, saj vendar ne more biti dopustno, da bi lahko hiše v okolici Celja bile brez zastav, medtem ko jih je po naših vaseh vedno več. To spada navsezadnje tudi v merilo patriotične zavesti lastnikov in prebivalcev, ki v teh hišah stanujejo.

KAR BOSTE STORILI, STORITE V PRAVEM ČASU

Navada je, da se lotimo krasitve šele takrat, ko se je svečanost praznoprav že začela. Računati moramo, da bodo prvi gostje prišli že v petek zvečer, zato je nujno potrebno, da se Celje v svoji praznični preobleki pokaže že v soboto zjutraj. Zelo neprijetno bi bilo, da bi gostje pri hoji skozi mesto gledali zamudnike in ugotavljali, češ šele zdaj so se spomnili. Uredimo naše Celje tako, kot storimo takrat, kadar pričakujemo naše hišne goste, tudi takrat imamo vse pripravljeno, smo preoblečeni in mirno brez nervoze čakamo kdaj bo pozvonil zvonec.

Redek jubilej ljudskoprosvetnega delavca

V Celju je že prišlo v navado, da meščane na prvomajsko jutro prebudijo zvoki železničarske godbe. Letos je godba prišla ob tej priliki v tako težavo, da je bilo že vprašanje, če bo lahko sploh igrala budnico. Godba je glede godbenikov v veliki stiski, tako da pomeni izguba enega skoraj nepremostljive zapreke. Letos je zima prikovala pet godbenikov na bolniško posteljo in kot v nagajivost največ basistov. Na sedemdesetletnika, upokojenega železniškega mizarja Perko Ivana pa sploh ni nihče resno računal. No in prav tovariš Perko, ta sedemdesetletni »mladenič« je godbo rešil zadrege. Prišel je, ker ni hotel izostati, kajti prvomajska budnica je bila njegova petintridesetletna udeleževanja pri železničarski godbi.

Perko je prvič nastopil za prvi maj leta 1919. Potem je Perko neprestano igral v eni in isti godbi, doživljal z njo uspehe in neuspehe, slavil jubileje in zmage, mnogim tovarišem pa je igral tudi na poslednji poti.

Jubilantu Perku Ivanu, ki je prvič igral v tej godbi 1. maja 1919 pri budnici in omogočil tudi budnico v Celju 1. maja 1954 priručne čestitke z željo, da bi s svojim basom še dolgo grmel po Celju. H. A.

Iz Celja...

Ovire pri gradnji vodovoda v Polulah

Plinarna-vodovod Celje je na pobudo odbora SZDL Polule začela raziskovati že leta 1952 izvir vode nad Pantnerjem. Raziskovalna dela in opazovanja so terjala mnogo časa.

Analiza vode je pokazala pozitivne rezultate, zato je bil zgrajen rezervoar in pripravljen teren za zajetje. Rezervoar je bil grajen po enotnih načrtih, ker pa so bila sredstva v proračunu MLO Celje izčrpana, so gradnjo ustavili. Gradbeno dovoljenje je prejela Plinarna-vodovod šele letos 17. maja, potem ko je ustanova zagotovila investicijska sredstva iz skladov, izkazanih po bilanci iz leta 1953. Da se letos

LJUDSKA UNIVERZA V CELJU

Predavanje: »O zločinah in zločincah« bo v četrtek, 27. maja ob 19.30 uri v predavalnici učiteljskega. Predaval bo tovarš Edo Grgič, okrožni javni tožilec v Celju. Vljudno vabljeni!

Tudi kriminalni je družbeni pojav, ki se v različnih družbah in v raznih zgodovinskih dobah različno javlja. Tovariš Edo Grgič nas bo seznanil tudi s vprašanjem kriminala pri nas, v drugih državah, zlasti s tipičnostjo zločinstva v Ameriki, s psihološkimi osnovami in značilnostmi kriminala, z borbo proti kriminalu ter z obstojem kriminala v brezrazredni družbi. Po predavanju bo o teh vprašanjih diskusija. — K aktualnemu predavanju vljudno vabljeni!

V sredo, dne 26. t. m. ob 19.30 bo v predavalnici LU na učiteljski predavanje »Problematika človeka v sodobni francoski književnosti«. Predaval bo član francoskega inštituta v Zagrebu prof. Jean Michel Leclercq. Predavanje bo v francoskem jeziku.

LETNA SKUPŠČINA SLEPIH

Kakor vsako leto, tako bodo tudi letos dne 30. maja imeli slepi, stanujoči na območju okraja Celje, svojo redno letno skupščino, na kateri bodo pregledali uspehe in pomanjkljivosti dela v preteklem letu. Skupščina bo v bivši dvorani Kluba ljudskih poslancev v Jurčičevi ulici št. 6 v Celju.

Da bi bilo delo skupščine plodonosno, je predvsem potrebno, da se skupščine udeležijo vsi slepi, ker jim bo dana možnost, da izrazijo svoje potrebe in želje ter nakažejo pomanjkljivosti.

Slepi žele, da se ljudski odbori in množične organizacije zainteresirajo za njihovo življenje. Zato naj se po svojih odposlancih na letni skupščini seznanijo z delom organizacije slepih.

OBVESTILO

Obveščamo svoje člane, da smo se preselili v Jurčičevo ulico 6 (bivši Klub ljudskih poslancev).

Trgovinska in gostinska zbornica za okraj Celje

...in zaledja

Gradnja osnovne šole v Velenju bo zopet zaživela

Vedno večja proizvodnja rudnika terja več in več delavcev. Vzporedno z njo se hitro množi število otrok. Lani so jih vpisali v prvi razred osnovne šole le 88, letos že preko 120. Na osnovni šoli je okoli 500 otrok, a prostorov le pet! Če sedaj je pouk v dveh izmenah. Nič bolje ni na nižji gimnaziji, kjer je 250 dijakov in pet razredov, od tega trije v že dosluženi leseni baraki. Vsi razredi osnovne šole in gimnazije se stalno številčno krepijo z dotokom ljudi v Velenje.

Gotovo ni v vsej Saleški in morda tudi ne v Savinjski dolini tako pereča problema za šolo, kot je v Velenju. Saj bi bili naslednje šolsko leto prisiljeni poučevati celo v treh izmenah.

Nedavni sestanek vseh množičnih organizacij, podjetij in šole je ponovno načel vprašanje gradnje. Že lani so pričeli graditi štiri učilnice v paviljonskem sistemu. Letos se gradnja še ni nadaljevala. Kje so vzroki, bi bilo težko ugotoviti, toda eno je: Gradnja nove šole je danes osrednji problem v Velenju, tako nujen in naravnost kričeč, da ga bo treba rešiti še letos. Okraj bo

gradnja še ni nadaljevala, je krivo največ slabo vreme, ki stalno ovira delo pri zajetju. Čim se bo vreme zboljšalo, bomo z gradnjo takoj nadaljevali.

Plinarna-vodovod.

DRUŠTVO PRIJATELJEV ŠPORTNIH PSOV

so ustanovili v Celju dne 17. maja. Na ustanovnem obnem zboru je bil navzoč tudi tov. Drenin, delegat iz Ljubljane, ki je nakazal več strokovnih smernic.

Namen in pomen tega društva je, da bi vzgoji in uporabi človeku najbližjega in najzvestejšega prijatelja v živalskem svetu — psa — posvečalo več pozornosti.

V okviru tega društva bodo člani seznanjeni z vso problematiko kinologije.

IZ MEDLOGA

Socialistična zveza je proslavila Dan zmage z lepim večerom, ki je bil v glavnem delu posvečen spominu pesnika-revolucionarja Srečka Kosovelu. Po uvodnih besedah so člani kulturnega društva recitali Kosovelove pesmi, posebno pa je navzočim ugalajo petje društvenega kvarteta in pa solistke Zinke Drobnetove. Za konec so nas dijakine učiteljske razvedrile s plesnim nastopom po napevih narodnih pesmi.

Ta večer se je tudi odprla na novo urejena knjižnica in čitalnica, ki jo vodi odslej tovaršica Mirnikova.

Kulturno društvo pripravlja otroško igro »Princeska in pastirček« pod vodstvom tovarša Majeriča.

V SAVINJSKI UTONIL

V soboto popoldne je pod Gradom po nesreči padel v precej naraslo Savinjo 67-letni upokojenec Alojz Janežič iz Pečovnika. Tiskarski strojnik Milan Seničar je na drugi strani Savinje lovil ribe in tekel preko železniškega mostu Janežiču na pomoč. Janežiča je potegnil iz vode, vendar je bil že mrtev.

Gibanje prebivalcev v Celju

V času od 10. do 17. 5. 1954 je bilo rojenih 25 dečkov in 20 deklic.

Poročili so se: Završnik Miroslav, zidar in Jezernik Marija, vdevalka, oba iz Celja. 2. Sotošek Franc, skladbenik z Bukovčaka in Čovnik Alojzija-Slava, uslužbenka iz Celja. Škoberne Jožef, poštni uslužbenec in Goršek Marija, trg. pomočnica, oba iz Celja. Počak Milan, ključavničar in Lipar Marija, delavka, oba iz Celja. Koštomaj Vladislav, krojaški pom. in Malus Jožef, šiviljska pomočnica, oba iz Celja. Kolenc Franc, pom. ključavničar in Matko Franciška, biljetka, oba iz Celja. Krajnc Anton, delavec in Abtlik Zofija, delavka, oba iz Celja. Zagoren August, delavec in Horvat Olga, šiviljska pomočnica, oba iz Celja. Verant Vencoslav, rudar iz Trbovelj in Kovač Marija, delavka iz Celja.

Umrli so:

Kmecl Franc, trg. poslovođa iz Celja star 40 let. Tevžič Zvonka, otrok iz Ločice pri Polzeli. Čuk Dušan, otrok iz Celja. Paj Ana, gosposinja iz Celja, stara 73 let. Kovačič Ivan, rudar iz Celja, star 64 let. Krušič Franc, otrok iz Celja. Vrečar Daniel, otrok iz Tevé, star 6 let. Trefalt Janez, invalid iz Mrzlega polja, star 75 let. Šepce Marija, gosposinja iz Pijovcev, stara 77 let. Vodusek Pavel, zidar iz Celja, star 74 let. Janežič Alojz, upok. rudar iz Celja, star 66 let. Lovrenčak Karl, kovač iz Lemberga, star 65 let. Zupančič Pavel, upok. mizar iz Celja, star 48 let. Dr. Stanonik Ivan, odvetnik iz Celja, star 67 let. Jamšek Franc, delavec iz Celja, star 56 let.

PRAZNIK OBČINE LESIČNO

Občinski odbor Socialistične zveze Lesično je že sestavil program proslave občinskega praznika. Nameravana je bila v večjem obsegu, toda proslava »Stajerska v borbi« na Ostrožnem nam je naložila obveznost, da se predvsem na ta velik dogodek dobro pripravimo. Zato bo naš občinski praznik skromnejši, bo pa vseno veličasten odmev osvobodilnih borb, ki so bile pred desetimi leti na Kozjanskem, ko so na dan 15. julija partizani prikratk osvojili Pilštanj, drugi dan pa Zagorje.

Na večer pred proslavo bo slavnostna seja občinskega ljudskega odbora in na vrhu, nad ruševinami poslopja, iz katerega je bil izgnan okupator, bo gori kres. Drugi dan bo Zveza borcev organizirala izlet na Bohor, od koder je prišla partizanska enotina osvobodila Pilštanj. Na Oslici bo partizansko kolo in izletniki se bodo pozabavali s petjem in igranjem na zeleni, od orjaških iglavcev zaokroženi planoti. Za planinstvo vneti tovariši si bodo prizadevali, da bo pot izpod Pilštanja preko Kotla in Loga do Oslice do 15. julija markirana.

Spomin na pohod slavne XIV. divizije bo naše ljudi tiste dni napotil tudi pred njen spomenik v Lesičnem. Okrašeni bodo grobovi padlih borcev in spominke plošče žrtvam fašističnega nasilja.

Ljudska prosveta bo 18. julija uprizorila na Pilštanju tridejanko in tako podprla Zvezo borcev v njenem prizadevanju, da bo prva proslava občinskega praznika dostojno izvršena.

IZ VITANJA

Komunalna dejavnost

Vitanje ima sicer svojo elektrarno, ki pa ne zadostuje niti za trg. Zato je občinski odbor sklenil, da bo elektrifikiral celotno območje občine. Ker je KZ iz svojega dobička določila precejšen znesek v ta namen, so z delom že pričeli. Prebivalci so pokazali veliko zanimanje. Dajnovod poteka iz Stranic ob okrajni cesti. Dozidan je že prvi transformator in izkopane so jame do njega ter pripravljeni drogovi. Elektrifikacijski odbor, kateremu načeljuje predsednik občine tov. Jurak, vodi in usmerja delo.

Tudi vodovod popravljajo. V poletnih mesecih občutno primanjkuje vode in ker je poraba vedno večja, bodo zgradili novo zajetje. Nujno potrebna pa so tudi popravila pri starem rezervoarju. Prav tako so potrebna popravila hidranti v trgu in na vasi.

Prosveta

Pred kratkim nas je obiskalo Mestno lutkovno gledališče iz Ljubljane. Poleg otrok se je predstave udeležilo tudi mnogo staršev, ki so bili s predstavo zelo zadovoljni. Saljivi Pavliha je takoj dobil kontakt z otroki, ki so živahno sodelovali. Takih obiskov si še želimo.

IZ GOMILSKEGA

GASILCI GRAJSKE VASI PROTESTIRAJO

V zadnji številki našega lista je dopisnik iz Gomilskega javil, da so bili gasilci Grajske vasi štiri leta nedelavni. To me med gasilci vzbudilo ogorčenje. Najbrž piscu niso bile znane razmere, kajti društvo je imelo težave z inventarjem, drugače pa so vselej sodelovali pri raznih prireditvah in še posebej v drugih organizacijah oziroma društvih.

USELA »UDARNIŠKA NEDELJA« V PESJU PRI VELENJU

V nedeljo so v Pesju pri Velenju delali kar na treh krajih. Ena skupina voznikov in prostovoljcev je nalagala na vozove odpadni material za posipanje ceste ter ga vozila na cesto. Druga skupina je zidala gasilski dom, ki je zrastle že precej visoko, tretja pa je od 6. ure zjutraj do 7. ure zvečer pomagala graditi tovaršni Slatinski hišo. Ta je bila najbolj marljiva, saj so pozidali vse štiri stene.

Gibanje prebivalcev v celjski okolici

V času od 10. do 17. 5. 1954 je bilo rojenih 11 dečkov in 7 deklic.

Poročili so se:

Lesjak Edvard, kmečki sin iz Mrzlega polja in Zorko Marija, kmečka hči iz Mrzlega polja. Iršič Anton, poljedelec iz Ljubnice, Vitanje in Poklič Terezija, poljedelka iz Sp. Dolice. Košir Anton, kmet iz Žic in Furman Ljudmila, kmečka hči iz Brega. Gorenak Stefan, šofer iz Boharine in Drobne Sonja, delavka iz Dobrove. Lapuh Nikolaj, dimnik, mojster iz Slov. Konjice in Osebek Ivanka, knjigovod. iz Slov. Konjice. Jevšenak Janez, strojnik ključavničar iz Dobrove in Pozab Marija-Ana, delavka iz Gabrovelj. Kračun Vincenc, kmet iz Konjice vasi in Godce Jožeta, kmečka hči iz Skale. Berce Anton, oficir JLA iz Starih Slemen in Novak Majda, asist. iz Trbovelj. Klinc Anton, kmet iz Žic in Košir Marija, kmečka hči iz Žic. Bezenšek Karol, strojnik ključavničar iz Zg. Pristave in Adamič Marija, šivilja iz Slov. Konjice. Jelenko Ivan, trg. pomočnik iz Brega in Kuhar Franciška, bančna namoščnica iz Slov. Konjice. Vičar Alojz, mizar, pomočnik iz Bozine in Einfalt Ljudmila, šivilja iz Gabrovelj. Kreča Leopold, rudar iz Ločice in Reberšek Marija, kmečka hči iz Ločice. Kralj Aleš, rudar iz Limovca in Albijani Neža, kmečka hči iz Limovca. Čonč Franc, poljedelec iz Loč in Sket Pavla, poljedelka iz Pristave. Kovačič Janez, poljedelec iz Jerčina ter Černoša Helena, poljedelka iz Vonarja. Vodusek Jožef, tov. delavec iz Rogata in Povh Marija, gosposinja iz Kristan Vrata. Frankovič Jožef, kurjač iz Lažih in Gračar Neža, poljedelka iz Čurnova. Pangartnik Oto, učitelj iz Sentjurja in Lamberger Elizabeta, Vanda, absolventka živinor. šol. v Sentjurju. Podkrižnik Karol, mizar, pomočnik iz Sv. Primoža in Mihelič Rozalija, poljedelka iz Sv. Primoža.

Umrli so:

Gobec Franc, upokojenec iz Podčetrca, star 57 let. Bevc Rozalija, preučiškarica iz Vrača, stara 68 let. Istenič Marija, gosposinja iz Virštana, stara 57 let. Koštomaj Anica, otrok iz Soljaka. Mernik Cecilija, otrok, star 5 mes. iz Soljaka. Novak Stanko, trg. poslovođa iz Starih Slemen, star 27 let. Homšak Franc, kmetovalec v Jeronimu, star 77 let. Obrež Franc, preučiškar iz Velikih Gradiš, star 85 let. Ročič Marija, prevzikařica iz Paridola, stara 62 let. Sanjil Alojz, upokojenec iz Sv. Stefana, star 89 let.

„NA STRAŽI“

Car Viktor Emin

PREMIERA V LAŠKEM

Kot uvod v slavnosti — razvitja prapora Del. prosv. društva »Svobode« Laško, je uprizoril njen dramski odsek to dramo v treh dejanjih.

Pisatelj Car Viktor Emin je v širokem obsegu svojega dela najizrazitejši književni predstavnik Istre. Ta istrski pisatelj, pripovednik, dramatik in mladinski pisatelj tudi danes v visoki starosti 85 let še vedno ustvarja. Njegov duh je vitalen, delaven in dovršuje povse popoje Istre v naši narodnoosvobodilni borbi. Vsa njegova dela preveva narodni ponos, rodoljubje, ki ga je rodila borba za obstoj na skromni istrski zemlji. Številna njegova dela imajo globok socialno-ekonomski pečat.

Vsebinska drama izpoveduje tragiko istrskega ljudstva konec prve svetovne vojne, ko sta na osnovi krivične Rapalske pogodbe Amerika in Anglija omogočile imperialističnem italijanskim pohod na našo zemljo. To je bil pohod krvi in sovraštva. Tragedija istrskega in primorskega ljudstva se je ponovila v letu 1941 po vsej naši domovini in zato dojemajo to dramo čustveno kot del usode stotisočev in vendar je najbolj tragična v okviru doživljanja in borbe posameznika.

Drama zahteva od igralcev veliko več kakor pa se na videz kaže. Predvsem postavi režiserja pred zahtevno nalogo. Drama živi svoje resnično življenje v izrazito istrskem ozračju, ki ga mora izžarevati. Ali je režiserju in igralcem uspelo prikazati tisti značilni kolorit, s katerim avtor barva dogajanje? Polkusimo si skicirati nekatere pomembnejše like!

Mate Slavič (Toman) je vdahnil toliko dostojanstvene čustvenosti in rodoljubnega duha, ki je vstajal iz njegovega govora in kretnjami, da je nevsiljivo in resnično ganljivo gradil svoj lik, ki nam bo še dolgo ostal v spominu. V njem sta se združila igralska zrelost in človeška resničnost. Dosegel je velik uspeh.

Luca (Blagotinškova) njegova žena se je globoko živela v svojo vlogo. V notranje poglobljeni, v kretnjah in gibanju zadržani igri je vpodobila ubran lik v pristrčnosti, revah in težavah.

Mara (Skudnikova) njuna vnukinja in Frane (Slimškov) njen zaročenec dajeta drami dokončno podobo osebne tragedije. Prva kot žrtev pohotnega tujca, slednji kot upornik. Prva je bila dovolj prepričljiva v prizorih z dedkom, babico, materjo in služkinjo. Mnogo manj v ljubezenskih dialogih in sta tu vsakakor oba premalo dinamična. Ti prizori so bili pri obeh premalo poglobljeni, kar pa je deloma oprostljivo. V končnem prizoru z dedkom pa je prikazala vso tisto strahotno prizadetost, kot si jo je avtor zamislil. Oba mlada igralca imata vse pogoje za še večji napredek.

Flora (Slimškova) njena mati je po zunanosti in zaneseno govorico ustva-

nila tip Italijanke, ki mu ni kaj oporekati. Njena figura je v tej bridki vsebini izredno važna, saj je poglavitna nosilka tipičnega ozračja.

Niko (Deželak) — Slavičev brat je bil v svoji modrosti simpatičen. Cisko (Urankar), Rok (Zupančič) in učitelj (Kolšek) so nevsiljivo dopolnjevali vsebino. Ciskova maska je bila, žal, zelo pomanjkljiva, njegove geste za 70-letnika morda malo preživahne, četudi je vedrina in gibčnost za istrskega človeka karakteristična. Rok je bil premalo izklesan. Resnost je tu prešla v togost. Učitelj zadovoljiv. Ima smisel za značilne drobnosti.

Kata (Mlakarjeva), služkinja Slavičevih, je bila zelo dobra. Polna človeške toplote je prikazala lik preprostega poštenega človeka, ki v usodnem trenutku ve, kje je njegovo mesto. Nepozabna je njena kretnja, ko se poslednjič poslavljajo od vsega, kar ji je drago. Potete in kretnje, s katerimi je oblikovala svoj lik — trpljenje tisočev, ki so s culo v roki morali zapustiti rodno grudo, je bil globoko doživet.

Režiser tovariš Rafolt Zmago je z uprizoritvijo drame dosegel lep uspeh, saj so nekateri prizori bili do potankosti dognani. Vendar so bili dialogi ponekod še premalo elastični in tekoči, morda bi se celotno dogajanje lahko odigralo bolj dinamično. V veliko odliko pa mu štejem to, da je bil govorni jezik igralcev — z redkimi spodsrljaji — dober, jase, pravičen. To je napredek igralske družine in podčrtava sposobnost in skrbno roko režiserja. Zato mu želimo še mnogo uspehov na polju dramske ljudsko-prosvetne dejavnosti.

Scena je bila v I. in II. dejanju dobra, v III. nekoliko pomanjkljiva. Če bi se lahko poslužili istrskih narodnih noš, bi drama pridobila na izvirnosti. Nekatere maske so bile pomanjkljive, kar pa je krivda poklicnega maskerja.

Dvorana ni bila polno zasedena, kar z ozirom na kvaliteto dela in važnost kulturnega dneva izraža pomanjkljiv čut odgovornosti — do truda igralcev in s tem tudi do skupnosti.

Drama »Na straži« je bila prvič izvajana leta 1923 in na zahtevo italijanske vlade prepovedana. Avtor jo je leta 1946 posvetil osvoboditeljem naše Istre — Titovi armadi!

Sivolasi petinosemdesetletni pisatelj je bil o uprizoritvi njegove drame obveščen in je ob tej priliki poslal iz sončne Opatije Del. prosv. društvu »Svoboda« v Laškem prisrčne pozdrave in čestitke k uprizoritvi in razvitju prapora. Člani »Svobode« se spoštolanemu književniku toplo zahvaljujejo z željo, da preživi leta do skrajne možnosti meje človeškega življenja v sreči in zadovoljstvu v svoji osvobojeni Istri.

Pavla Royanova

Kariera slovenske pevke

ZLATE GAŠPERŠIČ

Pred dnevi je bil v Celju svojstven koncert moderne plesne glasbe. Dvorana Ljudskega gledališča je bila polna ljubiteljev filmske in plesne glasbe, ki jo je izvajal znani slovenski komiston Bojan Adamič s svojim orkestrom. Ob tej priliki je nastopila tudi Zlata Gašperšič, ki je v filmu »Vesna« pela namesto Vesne že znano pomladno melodijo Bojana Adamiča.

Pesem je lani slučajno prišla na uho nemškemu komistonu šlagerjev Petru Kreuderju. Glas Zlate Gašperšičeve je bil komistonu tako všeč, da je takoj začel iskati ime komistona in pevke. Po dolgem razgovorjanju s »Triglav filmom« se je končno Zlata Gašperšič znašla v Münchenu, kjer je za poskušnjo zapela nekaj pesmi. Eno od teh so posneli tudi na gramofonsko ploščo. Zlata je preizkušnjo dobro prestala in Peter Kreuder je sklenil iz naše mlade

pevke narediti novo zvezdo — pevko šlagerjev. Gašperšičeva je podpisala pogodbo s podjetjem »Polydor«, pri katerem bo sodelovala pet let. Tudi »Saphir-filmom« je sklenila pogodbo.

JAVNI NASTOPI UČENCEV DRŽAVNE GLASBENE SOLE

bodo 2. in 3. junija ob 20. uri v Narodnem domu. Vstopnina 20, 30 din. Na te prireditve zlasti vabimo starše in ljubitelje lepe glasbe.

da bo pela v vseh glasbenih filmih te producentske hiše.

Zlata Gašperšič je študent glasbene konservatorija in solistka pri Adamičevem radijskem orkestru. Obe ponudbi sta jo iznenadili in pričakuje, da bo s svojim zaslužkom lahko solala svoji sestri, ki se tudi želita posvetiti petju.

IZ SODNE DVORANE

Dne 15. 8. 1953 je bila pri okrajnem sodišču v Celju razprava proti Francu Stojanu, bivšemu direktorju Mestnega magazina v Celju. Franc Stojan je bil zaradi kaznivih dejanj, in sicer za štiri dejanja nevestnega dela v službi, zlorabe uradnega položaja in kaznivega dejanja ponareditve listin takrat obsojen na 1 leto in 4 mesece zapore ter 20.000 din denarne kazni. Na pritožbo obdolženca je okrožno sodišče v Celju dne 20. 11. 1953 potrdilo prvostopno sodbo v vseh točkah, razen v izreku brezobrestnega posojila 300.000 dinarjev Franju Seguli in vzajemne pogodbe zaradi počitniškega doma na Rabu. Dne 6. 5. 1954 je bila pri okrajnem sodišču ponovna razprava, pri kateri je bil Franc Stojan v zadevi posojila in vzajemne pogodbe glede počitniškega doma oproščen, ker se je sodišče prepričalo, da predmetna pogodba ni bila v škodo podjetja, pri katerem je bil Franc Stojan direktor. Zaradi ostalih kaznivih dejanj pa je bil Franc Stojan obsojen na enotno kazen 1 leto zapore in 20.000 dinarjev denarne kazni.

DROBNE SODNE VESTI

Angela Siljan v Laškem ni imela poravnanih davek, zaradi česar so ji zarubili

TITOVA ŠTAFETA V STORAH

Store so bile v sredo svečano okrašene. Štafeto je pričakalo kakih 800 ljudi. Množica je vzvalovala, ko so se pojavili motoristi, konjenici v narodnih nošah, kolesarji in za njimi nosilci štafetnih palic. S tribune je pozdravil štafeto, sestavljeno iz zastopnikov vseh množičnih organizacij, predsednik občinskega ljudskega odbora tov. Černetič in prečital pozdrave in najboljše želje ljubljensmu maršalu Titu. Z gromkim vzkliki so spremljali gledalci štafeto, ko je nadaljevala pot proti Celju. Ljudje so se razšli v svečanem razpoloženju z iskreno željo, da bi dragi nam tovariš Tito še dolgo živel v srečo naših narodov.

tisoč dinarjev, kljub vrednosti inventarja. O tem je naš list že pisal v članku »Kdo je kriv«. Od tistega časa je spet vse tiho. Mi pa bi radi vedeli, odkod izvirajo sredstva, s katerimi so to ogromno izgubo plačali. Na vprašanje se odgovor ponavadi glasi, češ, je že vse v redu.

Za nas davkoplačevalce »vse je v redu« ne zadostuje in hočemo biti bolj natančno poučeni. Prosimo občinski odbor, da nam zadevo pojasni in kako so bili krivci kaznovani. Ni čudno, če davkoplačevalci mislijo, da je bila izguba plačana iz sredstev, ki so nastala s plačanjem davkov. C. A.

Odpadni SVINEC kupimo vsako količino po najvišji ceni.

ODPADPROMET LAŠKO

Mesto STRAHOV

Ce Evropejec, ki na svojem potovanju po Nepal v Himalaji pride v Katmandu, ga objame velika želja, da bi vse, kar vidi, zapisal in fotografiral. Po vsem mestu so fantastični kipi. Ob zidovih starih templjev in palač, po dvoriščih in v zgradbah, povsod jih najdete. Ti kipi so povsod, kamor oko pogleda. Ta vtis krepijo tudi nenavadne slike, na katerih se prepletajo roke in glave, kar je plod umetniškega stremeljenja praiskanskega sveta. Le-ta je poln kaosa brez mej in brez skladnosti inteligence. Nepalski umetniki so se najbrž bali praznine. Vsak prazen prostor so napolnili z arabeskami, čipkami, liki in pošastmi. Iz tega je nastala retorična, svečana in prenapolnjena umetnost, ki je polna zvitih črt in nagajen, s simobiziranjem fizične ljubezni. Tu so se zmešali hinduski in mongolski stili. Na templjih so strehe razdeljene na dva, tri, pa tudi po pet nadstropij. Pokrite so s pozlačeno bronco in na robovih obrnjene kvišku. Na vrhovih stebrov so iztesani kralji in knezi, ki kleče molijo. V teh templjih verniki pravzaprav ne molijo, ampak se bojijo. Hinduski templji stojijo po navadi na sredini trgov. So višji od vseh okoliških stavb in s svojo veličino in s svojo mistiko dominirajo nad življenjem mesta. Budistični templji so manj impozantni, skrivajo se v raznih ulicah ali pa v predmestjih. To pravzaprav niso pravi templji, temveč samostani in shajlišča. V hodnikih teh svetišč ljudje molijo, jedo in spijo. Živijo v nekaki familiarnosti s svojimi božanstvi, toda vedno le v neprestanem strahu.

Klepetavost ljudi

Klepetav je kot kakšna ženska — pravijo po navadi moškemu, ki veliko govori. Mar ženske zares več govorijo kot moške? Tega se je lotil nek novinar, ki je s štoparico in aparatom za snemanje zvoka hotel to vprašanje rešiti. Pomešal se je med meščane srednje velikega mesta in opazoval ljudi pri njihovem vsakodnevnem delu, na sestankih, javnih skupščinah in je bil tudi priča večjih zabav ter veselice. Svoje rezultate je potem zbral z največjo natančnostjo in jih objavil po naslednjih točkah:

Kar zadeva dolžino pogovorov, so pri žensah in pri moških približno enako dolgi.

V moči glasu so moške veliko močnejši kot žene.

Pri telefonskih razgovorih ženske večinoma govorijo samo o eni temi in ta njihov razgovor je približno normalne dolžine in potem položijo slušalko. — Moške pa prav nasprotno. Ti imajo čisto kratke razgovore ali pa neskončno dolgo stojijo pri telefonu in govorijo.

Na ulici se ženske najraje pogovarjajo pred najbolj prometnimi vrati trgovin in drugih javnih poslopij, medtem ko se moške koncentrirajo na ulične vogale.

Ženske se razgovarjajo največ o stvarih, ki povečajo njihovo radovednost, kakor na primer: »Se je vaša nečakinja končno zaročila s tistim lepim fantom?« Moške pa prav nasprotno. Največ razpravljajo o službenih vprašanjih.

Najdaljši razgovor med ženami je novinar zabeležil z dvajsetimi minutami, pri moških pa s petdesetimi minutami.

Novinar je pri svojem raziskovanju dosegel prav nasprotno, kar je pričakoval. Hotel je biti popolnoma prepričan, da je njegova analiza točna, zato je vprašal nekaj psihologov in profesorjev za svet. Eden od teh mu je odgovoril, da moške prav toliko govorijo kot ženske in po navadi nič bolj važne stvari. Drugi pa je dejal takole: »Ženske v glavnem ne govorijo več kot moški, toda one bolj govorijo.« Najmanj se je zameril obema spoloma tisti pedagog, ki je dejal, da prevelike razlike med moškimi in ženami ni in da bi lahko oba spola uvrstili s pretežno večino med zgovorneže.

Brivec (enemu izmed dveh vajencev): »Smrkavec nerodni, že dvakrat si urezal tegale človeka. Še enkrat ga ureži, pa ti brivec vzamem! Potem ga bo pa Jakec bril dalje.«

Za smeh in dobro voljo ...

Mala Anka piše v spisu: »Se lani sem verovala v Miklavža, da mi nosi darila, pa ni bilo nič res. Bil je očka, ki me je obdaroval. Tudi božiček je bil očka. In tudi velikonočni zajček je bil očka. Zdaj sem dobila brata in pravijo, da mi ga je prinesla štorčija. Najbrž je tudi tokrat bil samo očka.«

Učenka prinese učiteljici kolone v šolo. Učiteljica jih poduha, zmigne z nosom in vpraša: »Ali je že dolgo, kar ste klali?«

Učenka: »Saj sploh nismo nič klali. Prasica nam je sama od sebe crknila.«

»Sramuj se, sin! Po uspehu si tokrat zadnji v razredu!«

»Saj nisem tega sam kriv. Tinček, ki je navadno zadnji, je že ves mesec bolan in je ostal neocenjen.«

Balada o zajcu

Kaj delajo naši zajčki? Tako so vpraševali ljubitelji prirode pred tremi leti, ko je bila tista huda zima, ki je ne bo mo tako kmalu pozabiti. Naj povem, kaj so takrat delali zajčki pri nas.

Gotovo so viseli v zraku rezervne zaloge snega še iz prejšnjih let — za naše kraje vendar niso običajne take količine. Kmetje, ki so jih še strašile obvezne oddaje, so vzdihovali: »Oh, ko bi bil sneg bela moka, ali pa celo — sladkor!«

No, kljub hudi zimi in kljub nevspešnim, ki jih je povzročal sadjarjem zajec, smo bili dobre volje. Bog vedi, odkod se je izčimilo upanje: Zajec ne bo več zaščiten! Zato smo kar nekako potrpežljivo prenašali neprecenljivo škodo, ki jo je povzročal zajec.

Mali sinček, ki smo ga tisto zimo »kupili, me je malo zamotil, da nisem nekaj dni obhodil in pregledal žično mrežo zavarovane drevesnice. Ko sem zopet začel z rednim pregledovanjem, sem se močno ustrašil: mreža je gledala le dobro pod iznad snega in ni več ovrzala dolgočeha. To so potrdili »bobji« v snegu in pa sveže obgrizena drevesca. Posebne škode še ni bilo, ker je ljubeznivi gost večerjal le enkrat. Toda, kaj bo, kadar povabi še žlahto do tretjega kolena na gostijo?

Vzeli smo lopate in odkidali sneg z našaj ograde dober meter na široko prav

do zemlje. Delo je šlo počasi od rok, ker je bil sneg okoli drevesnice precej steptan od mojih vsakdanjih obhodov. Malo nad mrežo smo napeli še dve bodeči žici v trdnem upanju, da je uspeh zajamčen.

Drugo jutro pa sem našel v drevesnici ponovno sveže zajčje odpadke. Včerajšnji so se bili pod vplivom toplote čez dan pogrezli v sneg. Spet nova drevesca obgrizena! Sodeč pa sledovih, je zajec preskočil »strelski jarek« in plot na zgornji strani njive, kjer je svet malo nagnjen. Kaj naj storim?

Sel sem k bližnjemu lovcu, mu pokazal o zajčji predrznosti in ga prosil, naj mi posodi za nekaj noči svojega psa, ker ga pri nas nimamo. Na kraj, od koder se je dolgočeh pognal v drevesnico sem dal prazen sod, da ubogi kuža ne bo moker, če bo snežilo. V sodu sem mu mehklo postal. Blizu sode sem zabil močan kol in zanj privezal koca nastega Lumpija.

Naslednje jutro sem bil v drevesnici že ob prvem svitu. Lumpi je bilo cvileč razumljivo prosil, naj ga spustim v svobodo. Po temeljitnem pregledu sem ugotovil, da to noč gosta ni bilo. Zato sem tudi Lumpija pohvalil in ga nagradil z zajtrkom.

Tri noči je Lumpi pridno in uspešno stražil. Ves čas je tako obupno tožil

CELJSKE BODICE

»DAMA«

Je dama, ki se rima na »skovire«, revije rada hodi brat v kavarno in z njo je psiček — ljubi kavalir, oba na mehko sedeta prav varno.

V revijah, ki so drage ji naduse, za članki o zakonski sreči stika, previdno okrog sebe se ozre, iztrga list in že ga v torbo vtika.

Ponosno zdaj odhajata oba, to parček res pariškega je stila in spremlja ju z očmi kavarna vsa, ki v njej le pasje bolhe sta pustila.

LADJA

Po cesti plava ladija, o ladija, na zunan sivo štrihana, o štrihana.

Pa majhnih lin na vsako stran po več ima, konjička črna kot gavran jo vlečeta.

Na zadnji strani luknjo ima, o luknjo ima, ki se lepó zapreti da, zapreti da.

Kolesi še na vsako stran ima po dve počasi plava dan na dan in ziblje se. Ta ladja vendar ladja ni, o ladja ni, to mestni voz je za smeti, o za smeti.

SKRIVALNICA

Na oglu se beli lekarna, le lekarna še zdaj ne da. Nekje mladinska snuje se pisarna, a kdaj odprta bo, kdo zna?

Celjski obrazi

85

Je mamica vsa zlata, za vajence kipeča od skrbi, da bi odprla brž jim nova vrata. Potrpi! Cas za to še ni.

86

Je doktor internist, s špitalsko župco zdravi, je tudi tenorist, ki s solom se postavi.

87

Fante negoden nam po odru joče —, privatno don Juan se z venci kiti. Se s pivci družji. Zapoje kadar hoče, in kot zvezdnik se pusti prositi.

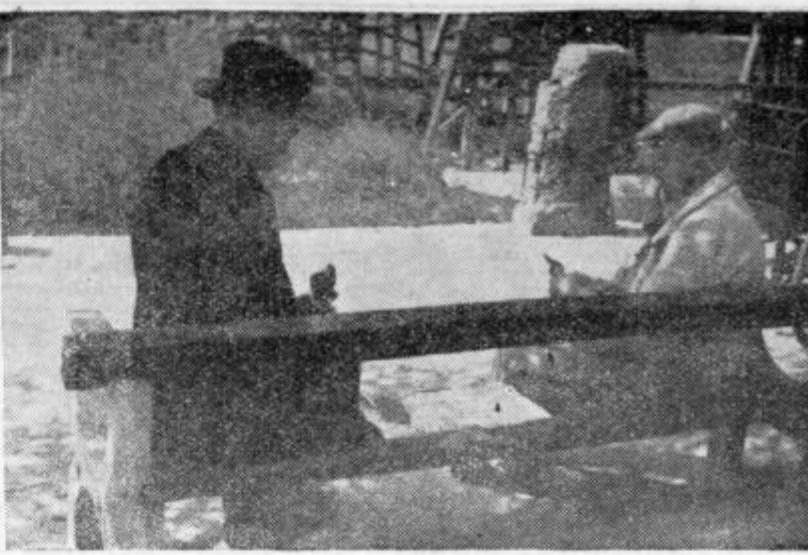
88

Po Celju klepetulj je na kubike. Le ena si z jezikom reže kruh. Sepeče, klepeta, a svetle lavičke odnesejo kolegi za lenobo in posluh.

TRI MILIJONE ODŠKODNINE ZA IZGUBLJENO ŽIVLJENJSKO VESELJE

Mladega delavca Jonesa je povozil avtomobil. Nič drugega se mu ni zgodilo kot to, da ni več čutil spodnjega dela lica. Zato je tožil lastnika avtomobila in uspel, da so mu izplačali okoli tri milijone (nad 3000 funtov) za odškodnino. Mladi Jones je izjavil, da zaradi tega, ker je spodnji del lica neobčutljiv, nima več nobenega užitka pri kajenju. Če bi fant tožil šoferja še zaradi tega, da poljubljanje zanj ne bo imelo nobenega zadovoljstva, bi verjetno dobil še več.

ŠTIRIDESET! Kar karte položi ...

Vreme letos na moč kljubuje, da so tudi taki prizori zelo redki

Muzikalnost pri otrocih

V prvih letih otrokovega detinstva je treba polagati glasbeni vzgoji otroka veliko pozornost. Otroci na splošno zelo ljubijo glasbo, toda izbrati je treba taka dela, ki odgovarjajo njihovi psihologiji. Na vsak način zavisi to tudi od različnosti temperamenta, saj so otroci, ki so za glasbo zelo občutljivi, medtem ko so drugi manj nadarjeni. Ni redko, da otrok v prvem letu, pravzaprav še v zibelki, zelo rad posluša glasbo. Nekateri otroci začnejo ob glasbi, predvsem če je ritmična, zelo živahno kriliti z rokami in se skoraj po ritmu gibati. Če je ritem jasen in precizen, njihove roke mahajo po zraku, kot da dirigirajo. Otroci s kretinami spremlja glasbo. Ta reakcija na glasbo je najbolj pogosta pri otrocih, ki so za glasbo sprejemljivi. Toda vselej ne moremo trditi, da smo pri takih otrocih našli kak poseben dar za glasbo.

Otroci v prvih tednih ne poslušajo glasbo, kot odrasli. Oni jo nekako »občutijo«, in instinktivno ter z lahkoto

ne gimnastike, ki je namenjena najmlajšim. Gibanju otrok najbolj odgovarja ritem bobna in melodični zvok ksilofona. Otrpci poslušajo in avtomatično prenašajo ritem na noge in zelo točno sledijo ritmu: letijo, pospešijo ali pa ustavljajo korak, zato je taka ritmična vaja zelo primerna za otroke, da začno obračati pozornost in si zapomnijo prehode raznih taktov in s tem v skladu tudi svoje gibe. Tako se otrok nauči razlikovati razlike v ritmu. Glasbena dela Bacha in Vivaldia otroci radi slišijo, vendar moramo paziti, da poslušajo zelo kratke izvedbe, ker jih dolge in komplicirane skladbe utrujajo. V Ameriki imajo gramofonske plošče za otroke, na katerih je posneta predvsem črna glasba, ki je zelo živahna v ritmu. Besedila teh pesmi so kratka in se neprestano ponavljajo.

Lawrence A. Benjamin je s pomočjo ljubiteljev glasbene umetnosti iz Dunaja in Londona mnogo doprinesel k temu važnemu problemu. Skrbno je izbral v klasični in narodni glasbi raznih držav in narodov primerne skladbe za otroke. V raznih državah je še danes veliko glasbenih šol kjer se usposablja mali otroci. V teh šolah igrajo otroci s flautami iz bambusa, ker je zvok tega instrumenta najbližji človeškemu glasu in najbolj dostopen otroškemu posluhu. V majhnih orkestrih z instrumenti kot so to tolkala, ksilofon in zvonce, izvajajo razne kratke glasbene skladbe in jih tudi smenajo na magnetofon. S takimi glasbenimi prireditvami vzgajajo pri otrocih posluh in smisel za glasbo.

Iznajdbe zaradi

ženskih lastnosti

ODKOD STETOSKOP

Ste že bili pri zdravniku? Če vam je pregledal srce, vam je nastavljal na prsi ali na hrbet neko slušalko s cevmi. To je stetoskop. Kako je do tega prišlo? Leta 1816 je bil zdravnik Rene Laenac v veliki zadregi. Neka mlada pacientka, ki je bila bolna na srca, ga je poklicala. Ker pa je bila zelo sramežljiva, ni dopustila, da bi se z ušesom dotaknil nje-nega telesa. Zaradi tega si je zdravnik moral pomagati drugače. Zvil je papir v obliko trobila in s tem prisluškoval, kako utriplje srce. Ugotovil je, da se na ta način sliši veliko bolje kot pa samo z ušesom.

ROJSTVO ŽENSKEGA STEZNIKA

To se je zgodilo veliko prej kot z malo poprej omenjenim stetoskopom. Zena nekega francoskega meščana je bila sila klepetava. Mož je bil prepričan, da ne bo mogla toliko govoriti, če ji bo dal napraviti steznik, ki ji bo stisnil prsni koš. Bajne možakarju iznajdba ni veliko koristila, kar ženska ni prenehala klepetati, pa tudi steznika ni hotela več sleči, ker je videla, da je njena postava veliko lepša. To sta torej dve iznajdbi, prva zaradi ženske sramežljivosti, druga pa iz nečimrnosti.

RAZPIS

za sprejem slušateljev v Politično šolo pri CK ZKS

Uprava Politične šole pri CK ZKS razpisuje sprejem slušateljev v redni petmesečni tečaj, ki se prične 1. septembra t. l. Šola je namenjena predvsem delavcem in delavkam, zaposlenim v industrijski proizvodnji in tudi politično aktivnim članom vseh množičnih organizacij.

Interesenti naj do 15. junija 1954 pošljejo prijavo na upravo Politične šole pri CK ZKS — Ljubljana, Parmova 37, tel. 23-981 int. 206.

V prijavi naj priložijo naslednje podatke, katere šola in tečaj so obiskovali, staš in funkcije v političnih organizacijah, osnovni poklic in zaposlitev, višino mesečnih prejemkov.

Gojencem izven Ljubljane je zagotovljeno bivanje v internatu Politične šole. Vse podrobnejše informacije lahko dobijo zainteresirani pri upravi Politične šole in na Okrajnih komitejih svojega okraja.

Uprava šole

J. A.

Telesna vzgoja

Nogomet:

KLADIVAR JE ZOPET RAZOCARAL

Zopet se je zbralo na Glaziji na stotine navdušenih gledalcev, ki so želeli Kladivarju v borbi s Segesto iz Siska kar najlepši uspeh — no, zmago in s tem dve dragoceni točki — vendar se je želje niso izpolnile. Vsi gledalci so odhajali s tega športnega prostora zopet kislih obrazov, pa čeprav so malo prej zvedeli za dve pomembni zmagi naših reprezentantov v borbi s Angleži. Segesta je bila namreč enajstotnica slabe kvalitete. Kladivar je goste v prvem polčasu skoraj dobesedno zmel, pa vendar kljub temu ni bilo nikogar, ki bi izkoristil od številnih zrelih situacij vsaj nekatere. Zgodilo se je pa to, kar se v nogometu že v prvem polčasu, v drugem delu igre pa je zaradi odpovedi celotnega moštva domačih povsem zagozdomaril na igrišču in se enkrat potresel mrežo Celjanov. Usoda je bila s tem zapetena in zopet so dve dragoceni točki odhajali iz našega mesta. Gledalci že dolgo niso gledali tako mlačne igre svojega Kladivarja. Brez volje, brez borbenosti in poštenosti, brez vsake srčnosti — to so bile glavne karakteristike domačega moštva. Od vseh je dal najboljšo partijo rutinirani Cater v obrambi, tu in tam je še navdušil s svojo marljivostjo Mahkovec, ostale pa že ni mogli pohvaliti. S tem porazom je Kladivar izgubil vse izgleda za boljši plasman v hrvaško-slovenski ligi. Res je, da ga na domačih tleh čakajo še štiri tekme, vendar vsa gostujoča moštva razen Lokomotive bodo za Kladivarja trd oreh. Eno drži, jesenski uspehi so Kladivarju zagotovili obstanek v tej kvalitetni ligi in morda bo celotno moštvo prebrodilo trenutno krizo. Vse ljubitelje nogometne igre bi veselilo, da bi ta kriza bila kratkotrajna in da bi vsaj v zaključnih tekmah zopet videli kvalitetno igro Kladivarja na domačih tleh.

KLADIVAR B IN BREŽICE NA CELU TABELI

Nogometno prvenstvo tekmovalne podzvezde v Celju slovenskega bazena se približuje svojemu zaključku. Le nekaj kol nas še loči do konca tega tekmovalnega. Položaj na lestvici je že deloma razčiščen, le v II. skupini bo borba za prvo mesto še nekoliko trda. Trenutno vodita v obeh skupinah B moštvo Kladivarja in Brežice. Bralcem podajamo tokrat v pregled trenutno stanje na tabeli, ki se na do zaključka tekmovalnega lahko še nekoliko spremeni. Zoga je okrogla in presenečenja so prav pri nogometni igri najbolj pogosta.

I. skupina Nogometne podzvezde v Celju						
1. Kladivar	12	8	5	1	32:18	19
2. Bratstvo (Hrastnik)	10	8	—	2	34:13	16
3. Rudar B (Trbovlje)	11	5	3	3	32:20	15
4. Konjice	10	5	2	3	31:23	12
5. Dobrna (Trbovlje)	10	4	3	3	23:22	11
6. Svoboda (Trbovlje)	11	3	2	6	22:27	8
7. Usnjari (Šoštanj)	11	2	1	8	19:33	5
8. Zalec	11	—	2	9	14:51	2

Ker pa moštvi Kladivarja B in Rudarja B nastopata izven konkurence, je tabela v konkurenci naslednja:

1. Bratstvo (Hrastnik)	7	7	—	—	30:5	14
2. Konjice	7	5	1	1	27:14	11
3. Dobrna (Trbovlje)	7	4	1	2	16:14	9
4. Svoboda (Trbovlje)	8	2	1	5	16:11	7
5. Usnjari (Šoštanj)	8	1	1	6	14:26	3
6. Zalec	7	—	2	5	10:33	2

II. skupina Nogometne podzvezde v Celju						
1. Brežice	9	8	1	—	31:8	17
2. Rogatec	10	7	2	1	33:12	16
3. Krško	9	4	1	4	24:24	9
4. Senovo	8	4	—	4	21:16	8
5. Svoboda (Kisovec)	7	3	1	3	16:15	7
6. Rogaska Slatina	8	1	2	5	13:41	4
7. Laško	8	—	—	8	2:24	0

Izven konkurence nastopa moštvo Bratstva B iz Hrastnika, ki je doseglo naslednji uspeh: Bratstvo B (Hrastnik) 11 5 1 7 26:48 7

PREGLAD NOGOMETASEV ND KLAIVAR V nedeljo, 23. maja na Glaziji

Nogometno društvo Kladivar bo v nedeljo izvedlo doslej najmasovnejši nastop nogometasev članov ND Kladivar.

Ze ob 9. uri dopoldne bodo začeli pionirji, in sicer »beli«-rdčiči, nato pa se ob 10.30 srečata v zanimivi tekmi B-moštvo in mladina I. Popoldne ob 14.15 nastopijo zopet pionirji, in sicer »zeleno-črtasti«: smodro-črtasti, nato se ob 15. uri pomerita mladinski enajstotnici Kladivar II in 2SD Celje. Ob 16.30 pa bo prvenstvena tekma hrvaško-slovenske lige Svoboda (Varaždin) — Kladivar.

To srečanje bo vsekakor eno najzanimivejših srečanj, to pa iz razlogov, ker se bo enajstotnica Kladivarja hotela rehabilitirati za poraz v Varaždinu in popraviti slab dojem, ki ga je po zadnjem porazu s Segesto zapustila. Fantje se resno pripravljajo in upamo, da ne zaman.

Ta nedeljski pregled nogometasev ND Kladivar ponovno dokazuje, da je delo uprave Kladivarja pravilno usmerjeno, saj bo nastopilo kar deset moštev s 110 igralci. Posebno je število pionirjev tako visoko, da ni dovolj opreme za vse. Sigurno pa je, da bo iz tega pionirskega kadra Kladivarju uspelo razviti stopnjo nogometa v Celju dvigniti.

PRVA MEDNARODNA MLADINSKA NOGOMETNA TEKMA V CELJU

V soboto, 29. maja 1954 gostuje v Celju mladinsko moštvo TSV Nürnberg-Katzwang iz Zap. Nemčije, ki je na turneji po naši državi. Z mladinskim moštvom bo odigrala ta ekipa prijateljsko nogometno tekmo ob 17.30 uri na Glaziji.

Mladinsko moštvo gostov tekmuje v skupini Nürnberg in zavzema trenutno drugo mesto, kar je izreden uspeh. Mladina Kladivarja bo v tem prvem mednarodnem srečanju nastopila kompletna in to v sestavi, s katerim bo sodelovala na bodočih mladinskih turnirjih.

ZANIMIVA TEKMA V ŠOŠTANJU

V nedeljo so Šoštanjčani gledali zanimivo tekmo. Pomerili so se na zelenem polju stari šoštanjski meščani in stari usnjari. Tekma se je končala z zmago starih meščanov z rezultatom 3:2. Ker so igrali za pokal Tovarne usnja, ki je bil v obliki lepe usnjene žoge, je bila tekma podaljšana dvakrat za 15 minut. V tem podaljšku so meščani dosegli odločilni gol in s tem tudi pokal oziroma žogo.

Košarka:

PORAZI IN ZMAGE

Celjski košarkarji so se prostovoljno poslovili iz slovenske lige. Brez predstavnikov pa tudi nismo v letošnjih košarkarskih ligah. V republiki slovenski ligi nas zastopa Partizan iz Šoštanja, ki po tretjem kolu krepko potvra na repu tabele, saj je zadnjo nedeljo utrpel katastrofalni poraz od mariborskega Željeznice kar s 124:54 koši! Po tem rezultatu sodeč pač ne upadajo v elitni republiški razred. Košinarji iz Šoštanja sodelujejo v II. slovenski ligi in so zadnjo nedeljo v Litiji dosegli svojo prvo zmago s 48:36 (25:16) in s tem dragoceni točki. Tako se je košarka vsaj v tekmovalnem smislu v letošnjem letu preselila na društva izven Celja, čeprav je Celje bilo »zibelka« te dinamične igre za ves celjski bazen. Celjanom pač ne more biti v ponos nazadovanje in odstop iz letošnjega tekmovalnega.

Rokomet:

ZMAGA CELJA BREZ BORBE

V nedeljo bi morala biti na Skalni kleti odigrana prvenstvena rokometna tekma med Dravo iz Ptuja in domačim Celje. Ker gostov ni bilo, so Celjani pobrali zmago s 6:0 kar brez borbe in si s tem znatno pomagali v lestvici slovenske lige. Upajamo, da bodo vsaj v tej igri zopet prinesli v Celje naslov republiškega prvaka, če so v malem rokometu morali dati svojo ženo na polfinalnem turnirju.

Odbojka:

PRESENEČENJE V BORBI

Mladi odbojkarji Partizana iz Šempetra so v nedeljo doma v prvenstveni tekmi zasluženo premagali Željeznice iz Maribora kar s 3:0 (15:8, 15:11, 15:9).

PARTIZAN KONJICE NA PRAVI POTI

V nedeljo, 16. t. m. je Partizan Konjice pridobil zelo uspešno telovadno akademijo v Šentjurju pri Celju, kjer je sodelovalo okrog 90 nastopajočih. Vsi oddelki so bili dobro pripravljani in organizacija nastopa brezhibna, saj so se vrstile točke za točko brez vmesnih odmorov. Najbolj so ugajale najmlajše s točko mak, potem pionirke vaje z malimi obročci, ritmične vaje, preskok preko konja in mize mladincev in članov, precej težke vaje članice na dvojniški bradli in članov na bradli, ki so s svojimi težjimi vajami pokazali lepo uvežbanost. Tudi ostale točke so ugajale.

Partizan Konjice je s to akademijo pokazal, da je znal zajeti potrebe vadiateljski kader in mu je zaradi tega uspeh pri nadaljnjem delu zagotovljen. Poleg načelnika in načelnice, sta spremljala vse nastopajoče tov. predsednik društva in občine in sta s tem pokazala, da sta mu pri srcu vzgoja naše mladine.

Po tej akademiji gledamo društvo Partizan Konjice v novi luči in mu k uspehu iskreno čestitamo.

Prvi znaki družbenega upravljanja šolstva in zasnove šolske reforme v Celju

Poročila o uspešnem delu nekaterih šolskih odborov, ponekod še svetov imenovanih, v celjskem okraju so kaj razveseljiva. Njihovi člani — odborniki že tesno sodelujejo s šolskimi upravitelji in ravnatelji gimnazij ter ostalimi prosvetnimi delavci na šolah. Tudi celjske mestne šole že imajo svoje šolske odbore ali svete, ki rešujejo najrazličnejše probleme svojih šol. Poglejmo primer takega dela na II. gimnaziji.

Njen šolski svet — tako se sedaj še imenuje — je imel sejo, na kateri je razpravljalo o pravilniku šolskih odborov, kakršne imajo na Hrvaškem, in o osnutku pravilnika, ki ga je sestavil ravnatelj I. gimnazije tov. prof. Tine Orel. Zatem je odbor prešel k obravnavi vzgojnih vprašanj. Odborniki so se razveselili nad ravnateljevim poročilom, ki pravi, da so se učni uspehi od prvega polletja sem znatno izboljšali. Število ponavljavcev je zelo veliko in se tudi ob koncu šolskega leta ne bo zmanjšalo na normalno mero, zaradi česar bodo prizadeti starši in mladina. Tudi profesorji se jih nič kaj ne veselijo, ker kvarijo ostale dela voljne učence in motijo pouk. Zato je odbor prišel do zaključka, da bo treba že s prihodnjim šolskim letom izvesti na II. gimnaziji neko reorganizacijo pouka.

Po živahnih razpravah in časopisnih anketah o šolski reformi je že prišel čas, da jo poskusimo tudi dejansko uresničiti ali vsaj začeti izvajati. Šolski odbor se je strinjal z ravnateljevim predlogom, ki teži za tem, da bi na zavodu uvedli nekaj vzporednic k prvemu razredu gimnazije, v katerih bi poučevali po skrcenem, toda praktično usmerjenem učnem načrtu za peti razred osemletne osnovne šole, ki se na vaških šolah, koder nimajo niti nižjih gimnazij, že izvaja. Pouk, tujeja jezika je na teh šolah neobvezen. S tem bi skušali olajšati študij tistim učencem, ki ne namestijo posejati kake višje srednje šole. S poukom bi jih usposabljali za praktične poklice, zmanjšali število ponavljavcev, hkrati pa dvignili nivo nižje gimnazije. Ta učni načrt poleg praktične preusmeritve pouka niti ne ovira učenec pri zopetnem prestopu na gimnazijo, če se med študijem potrdijo, da opravijo dopolnilne izpite. Načrt ne zasleduje degradacije, marveč le lažjo varianto nižje gimnazije, v kateri je gospodarstvenost učnega gradiva bolj poudarjena.

Ni manj važno ni vprašanje šolanja dijakov, ki se iz okolice že od prvega razreda dalje vozijo v šolo, čeprav so iz krajev, kjer uspešno delujejo njihove nižje gimnazije. Šolski odbor je bil mnenja, da je spričo pomanjkanja učilnic na celjskih šolah nujno, take primere temeljito proučiti in dijake napotiti v domačo nižjo gimnazijo.

Posebno skrb bo treba posvetiti obema dijaškima kuhinjama, ki se nahajata v I. gimnaziji in II. osnovni šoli. Ze higijenske zahteve nas silijo, da najdemo za nje primernejši prostor kakor so kleti. Kako naj mladino naučimo kulturnega načina življenja in lepega vedenja, če jim ne moremo nuditi poštene jedilnice in pokrite mize? Tega vprašanja ne more rešiti en sam šolski odbor, marveč se mora zanj zavzeti vsa naša javnost, posebno pa množične organizacije.

Dotaknili so se tudi vzdrževanja šol. Poleg renoviranih in lepo očiščenih zgradb v mestu je fasada II. gimnazije

v takem stanju, da naravnost kriči po obnovi. Pa ne samo to. Zavlačenje teh del povzroča leto za letom večje stroške. Na gimnaziji ne uspevajo razni interesni krožki, ki naj poživljajo pouk in navajajo mladino k ročnemu delu, to pa samo zaradi tega, ker nimajo niti najosnovnejših sredstev za material in orodje. Kritično pomanjkanje učilnic terja takojšnjo gradnjo novih šol.

Za zaključek šolskega leta pripravljajo na gimnaziji prireditve z izbranim sporedom. Na širšem roditeljskem se-

stanku pa se bodo starši pogovorili o vseh vprašanjih, ki se tičejo učenja in vzgoje naše mladine.

K reševanju perečih vzgojnih, organizacijskih in materialnih vprašanj, ki zadevajo tudi ostale šole, naj bi pristopile tudi množične organizacije. Šolski odbor upa, da bo našel v njih vso pomoč in podporo. Društvo prijateljev mladine že deluje v tej smeri, zato vidijo člani šolskega odbora v njem najmočnejšega činitelja za doseg zastavljenih smotrov.

—nik

Zakaj nam sadno drevje ne obrodi vsako leto?

Pri naših sadjarjih je že udomačeno, da je popolnoma prav, če nam sadno drevje obrodi vsako drugo ali vsaj vsako tretje leto. Zgodovnjiki se s tem, da mora drevo, ki je obrodilo, eno ali dve leti počivati, da si zopet opomore. Čeprav je na tem nekaj resnice, je izmenična rodnost velika zabloda in eden glavnih vzrokov, da naše sadjarstvo ne doprinese tistih dohodkov, kakor bi jih moralo. Izmenična rodnost ni v skladu z načeli sodobnega sadjarstva. V naprednih deželah se bori proti njej z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

Naši sadovnjaki le redko rodijo vsako leto. Da bi to odpravili, bi morali dobro poznati vse ukrepe s tem v zvezi. Skoda, ki jo povzroča periodično plodnošenje, je tako velika, da jo je težko osvetliti.

V letu rodnosti je drevo prekomerno obrodilo s sadjem, pri čemer se popolnoma izčrpa in oslabi ter postane bolj občutljivo za nastopajoče bolezni in škodljivce, zlasti pri nas za ameriškega kaparja. Drevo je porabilo do malega vse hranilne snovi za razvoj sadja, pri čemer nastane močno razredčen stanični sok in tako drevo je še bolj podvrženo zimski pozebi, kakor tisto, ki je obrodilo normalno. Zato nam gre vsako leto toliko sadnih dreves po zlu. Zaradi prekomerne rodnosti so plodovi drobnji, slabo obarvani in slabega okusa ter dajo le majhen odstotek prve kakovosti, kajti tako sadje se lahko uporabi le kot industrijsko sadje. Po desetletnih izkušnjah je dokazano, da je povprečni pridelek pri takem sadnem drevju, ki rodi vsako drugo leto, mnogo manjši kot pri tistem, ki donaša vsako leto srednje obilni pridelek.

Ker je v letu rodnosti drevo porabilo vse rezerve hranilnih snovi, ne more nastavitvi cvetnega brstja za prihodnje leto, niti popolnoma dozoreti rodnih in lesnih mladik, zaradi česar zaostajajo prihodnje spomladi v razvoju korenine in nadzemni deli. Posledica slabega po-ganjka je tudi prav malenkostna potrošnja hrane za rast, kar povzroči prekomerno nakopičenje hranilnih snovi v drevesu in s tem ponovno tvorbo prekomerne količine cvetnega brstja.

Kako to odpraviti? Z enim samim ukrepom bi tega uspeha ne dosegli, marveč moramo začeti z več ukrepi. Če hočemo doseči vsakoletni pridelek, je potrebno, da vlada ravnovesje med listno površino in plodovi. Povprečno računamo na vsak plod 50 do 60 dobro

razvitih listov. Pogoj redne rodnosti je, da imamo v jeseni dovolj normalno razvitih plodov, na triletnem in starejšem lesu pa, da je ustrezno število cvetnih brstov in da ima drevo dovolj dolgih letošnjih mladik (25 do 35 cm). Tako ravnovesje med plodovi, listjem, cvetnim brstjem in poganjki nam jamči za redno vsakoletno rodnost, kar dosežemo z večletnim pravilnim in izdatnim gnojenjem, z ustreznimi naravnimi in umetnimi gnojili.

Da to odpravimo, moramo v rodnem in nerodnem letu drugače postopati. V letu nerodnosti bomo močno gnojili z dušičnimi gnojili, da pospešimo rast mladik in s tem onemogočimo prekomerni nastavek cvetnih brstov. Prav tako bomo močno krajšali rodni les.

V rodnem letu pa je nevarnost, da ne bo nastavka cvetnih brstov, ker se bodo vse rezerve hranilnih snovi porabile za prehrano plodov, zato bomo močno gnojili s kalijevimi in fosfornimi gnojili, a prav tako močno redčili krono in plodove. V suhih letih pa, ko drevo trpi na pomanjkanju vlage, zalivamo ali pa namakamo sadovnjake.

Pravilno je, da spravimo vsa gnojila v jeseni v zemljo zaradi nakopičenja na koreninah in nadzemnih delih snovi, ki povečajo odpornost proti pozebi, spomladi pa pospešijo krepko rast, s čimer se ustvarijo ugodni pogoji za tvorbo cvetnega brstja za drugo leto. Povprečno računamo na odraslo drevo za dobo enega leta 5 kg dušičnih gnojil, 2 kg superfosfata in 3 kg kalijeve soli. Pri slabotnem drevju, zlasti pa v travnatih ruši, te količine podvojimo, če hočemo, da bo uspeh zadovoljiv. Ker se pečkariji in koščičarji najbolj ponašajo v alkalni ali slabo kisli reakciji, gnojenje z apnom v večini naših primerov ni potrebno.

Po izkušnjah je dokazano, da s samim gnojenjem, pa čeprav bi bilo še tako izdatno, izmenične rodnosti uspešno ne odpravimo. Zato je poleg rednega gnojenja nujno potrebno redčenje plodov. Ni vseeno, kdaj redčimo, toda vidni uspehi so bili doseženi, če je bilo redčenje plodov izvršeno 3 do 4 tedne po cvetenju.

Ako izpolnjujemo vse te ukrepe in izvajamo redno zatiranje sadnih bolezni in škodljivcev (redno in pravilno škropljenje) ter nudimo drevesu dovolj sončnih žarkov (svetlobe), bo izmenična rodnost v naših sadovnjakih v nekaj letih popolnoma odpravljena. Tako bo naš trud poplačan z rednimi in vsakoletnimi prideleki kakovostnega sadja. — Sadjarji, pripravajte se o tem sami, ko boste začeli v svojih sadovnjakih odpravljati izmenično rodnost! Lastne izkušnje so najboljše!

Lovrenčič Janez.

Razprodaja

„Savinja“

LESNA INDUSTRIJA CELJE
OBRAT I, Mariborska cesta

ima na zalogi večje količine naslednjega materiala:

Brusni kamni 350×80 mm
Minij in aluminij barva suha
Krožne žage 456×3×90 mm
Krožne žage 400×3×90 mm
Zakovice sodarske od št. 00—7
Zakovice ograjne in za kotle
Ročaji za čebre
Verige povezane debeline 4 mm
Verige ogrske, sukanе
Vrvi splavarske iz konoplje od 15—30 mm

Razne sekire — rabljene
Sekire plankče
Olive aluminij
Razne vrste krampov
Škarje za okna, zgornje in spodnje
Žičniki 20×20 mm
Žičniki za obroče 31×17 mm — sodarski
Ročaji in zapiraki za zaboje — patentni
Sifoni litoželezni 4 in 5 col
Zaboji raznih velikosti

Interesenti si navedeni material lahko ogledajo v centralnem skladišču na obratu I, Mariborska c. 68 vsak dan od 8. — 12. ure

Ker so cene izredno nizke, pohitite z nakupom

DOBRA KNJIGA je najboljši prijatelj in učitelj! — Za dobro knjigo bo skrbela PREŠERNOVA DRUŽBA

OBJAVE IN OGLASI

OBVESTILO POTROŠNIKOM

Sporočamo vsem potrošnikom mesta Celja in okolice, da bodo v smislu odloka o odpiralnem času na območju mesta Celja od 1. junija t. l. dalje trgovine s specerijskim in manufakturnim blagom ter trgovine raznih strok odpre dnevno od 7. do 12. ure in 15. do 17.30 ure. Pekarne, mlekarne, mesnice, trafike in trgovine s sadjem bodo dnevno odpre od 6. do 11. ure in od 15. do 17. ure. Pekarne, ki ne delajo v izmenah, obratujejo od 4. do 12. ure. Zajtrkovalnice, bifeji in delikatese so dnevno odpre od 6. do 20. ure. Specerijske, manufakturne in druge trgovine razen pekarn, mlekar, mesnic, trafik in trgovin s sadjem, so ob sobotah popoldne zaprte.

Mestna Trgovinsko-gostinska zbornica Celje.

OPOZORILO

Mestna ljudska knjižnica v Celju obvešča svoje člane, da bo od 1. junija 1954 dalje poslovala za člane: v ponedeljek, sredo in petek od 8.—11. in od 15.—18. ure, v torek, četrtek in soboto nepretrgoma od 8. do 14. ure.

OBJAVA

Pri St. Filipu pri Podčetrtku se vrlijo zopet stari sejni. Prvi sejem bo dne 25. maja 1954. Interesenti vrljudno vabljeni.

UGODNO PRODAJ zelo dobro ohranjeno gospodarsko poslopje na parceli 500 m² za preureditev v stanovanjsko hišo ob cesti, 5 minut od Celja.

PRODAJ leseno barako št. 5. Naslov v upravi lista.

PRODAJ mrežo za otroško posteljo 160/60 za 1900 din. Naslov v upravi lista.

PRODAJ radio »Telefunken« in nem. ovčarja. Naslov v upravi lista.

PRODAJ stavbno parcelo z gradbenim materialom v Celju (na Bregu), po ugodni ceni. PRODAJ nov kopalni kotel s pečjo. Naslov v upravi lista.

PRODAJ hišo z gospodarskim poslopjem in zemljo blizu glavne ceste Škofja vas. Naslov v upravi lista.

PRODAJ dolgo, lepo, belo birmansko obleko. Kupim žensko kolo. Naslov v upravi lista.

PRODAJ dvojne stavbnih parcel ob cesti. Naslov v upravi lista.

PRODAJ sod 500 litrov, pisalno mizo in »Singer« živalni stroj. Naslov v upravi lista.

IZGUBIL sem dne 16. 5. 1954 okrog 21.30 na Mariborski cesti nasproti Titove vojašnice avto — točko z različno delno nenadomestljivo vsebino. Poštenega najditelja naprošam, da jo proti dobri nagradi odda v bolnici. Dr. Završnik Herbert.

ISCEM opremljeno sobo. Posteljina lastna. Naslov v upravi lista.

PREKLICUJEM neresnične besede o Naraku Albini. Knez Vanda, Celje.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 21. V. 1954 ob 20.: Linhartova komedija »Ta veseli dan ali Matiček se ženil — gostovanje v Laškem

Sobota, 22. V. 1954 ob 20.: Linhartova komedija »Ta veseli dan ali Matiček se ženil — Izven

NEDELJSKA ZDRAVNIŠKA DEZURNA SLUŽBA

Dne 23. V. 1954: tov. dr. Bitenc Maks, Celje, Cankarjeva ulica 11.

KINO UNION CELJE

Od 18. do 23. V. 1954. »Niagara«, ameriški barvni film

Od 24. do 27. V. 1954: »Crni človek«, amer. film

Od 28. V. do 2. VI. 1954: »Džesic, amer. barvni film

Predstave dnevno ob 18. in 20. uri, ob nedeljah ob 16., 18. in 20. uri.

KINO DOM CELJE

Od 20. do 26. V. 1954: »Soledadin šale«, mehiški film

Od 27. do 28. V. 1954: »Na otoku s teboje, ameriški barvni film

Od 29. V. do 2. VI. 1954: »Zlata mrzl